

កងយាន ប្រដាប់យានយន្តកម្ពុជា

២០០៧

សន្តិសុខ ការអភិវឌ្ឍន៍
និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

នយោបាយការពារជាតិ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ឆ្នាំ២០០៦

ខ្ញុំធ្លាប់បានរំលឹកជារឿយៗថា សៀវភៅ ស ការពារជាតិ គឺជាត្រីវិស័យសំរាប់ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ក្នុងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅលើ វិស័យការពារជាតិ ឱ្យបានសំរេចគោលដៅជាស្ថាពរ ។ ជាក់ស្តែង មុំមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ទាមទារនូវការឆ្លើយតបយ៉ាងមានប្រសិទ្ធិភាពពីសំណាក់ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នៅក្នុងការកែទម្រង់របស់ខ្លួន ដើម្បីធានាឱ្យបានទាំងស្រុងនូវ សន្តិភាព ស្ថិរភាព សន្តិសុខ អធិបតេយ្យភាព បូរណភាពទឹកដី និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស ជាតិ ។ លើសពីនេះទៅទៀត កងយោធពលខេមរភូមិន្ទគឺជាកំលាំងឈានមុខគេ នៅក្នុង ការលើកតម្កើងកិត្យានុភាពរបស់កម្ពុជា នៅលើឆាកអន្តរជាតិ តាមរយៈការចូលរួមក្នុង បេសកកម្មសន្តិភាព និងមនុស្សធម៌ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសំណូមពររបស់អង្គការសហ ប្រជាជាតិ ។

ដើម្បីជោគជ័យ ខ្ញុំសូមអំពាវនាវឱ្យមានការប្រឹងប្រែងអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញ នូវគោលនយោបាយទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងឯកសារដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ ទាំង នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ក៏ដូចជាការជំរុញឱ្យមានស្មារតីសហការទ្វេ ឡើងថែមទៀត ពីសំណាក់ស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិធានា ដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ខ្ញុំសូមកោតសរសើរ ហើយសង្ឃឹមថា សៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០៦
នេះ នឹងក្លាយទៅជាមាតិកាឃោតាយយុទ្ធសាស្ត្រដ៏ចម្រុះ សំរាប់ការបំពេញតួនាទី និង
ភារៈកិច្ចរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នៅក្នុងការកសាង និងការពារមាតុភូមិអង្គរ
នៃយើង ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហ៊ុន សែន

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានតួនាទីចំបង នៅក្នុងការការពារអធិបតេយ្យភាព ឯករាជ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំងរួមចំណែកនៅ ក្នុងការធានានូវស្ថិរភាព សុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខ ដែលជាតំរូវការចាំបាច់បំផុត ហើយក៏ជា មូលដ្ឋានដ៏ចំបង នៅក្នុងការធានាឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិនៅគ្រប់វិស័យ ។ គ្មាន កាលៈទេសៈណាមួយ ដែលការរស់នៅបានប្រកបដោយភាពសុខដុមរមនា និងមាន វិបុលភាព ដោយគ្មានស្ថិរភាព និងសន្តិសុខនោះទេ ។ ស្ថិរភាព និងសន្តិសុខនៅក្នុងសង្គម ជាតិមួយ រួមចំណែកផ្តល់នូវសន្តិភាពសំរាប់តំបន់ ក៏ដូចជាសំរាប់ពិភពលោកទាំងមូលផង ដែរ ។

យើងទាំងអស់គ្នាទទួលស្គាល់ដោយឥតកែប្រែ និងគោរពជាទីច្នៃចំពោះនយោ បាយ **ឈ្នះ ឈ្នះ** របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហ៊ុន សែន** ថាជាវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រ តែមួយគត់ដែលមានប្រសិទ្ធិភាពបំផុត សំរាប់ការបង្រួបបង្រួមជាតិ ការបញ្ចប់ទាំង ស្រុងនូវទុក្ខវេទនារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ និងនាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្ពោះទៅរកការ អភិវឌ្ឍន៍ នៅគ្រប់វិស័យ ។

យុទ្ធជន យុទ្ធនារីនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទបានធ្វើពលិកម្មច្រើនឥតគណនា នៅក្នុងយុទ្ធនាការអនុវត្តនយោបាយ **ឈ្នះ ឈ្នះ** នេះ ។ គឺអ្នកទាំងអស់នោះហើយដែល

បានជួយបង្កលក្ខណៈឱ្យមានបរិយាកាសសន្តិភាព និងសេចក្តីសង្ឃឹមដ៏ក្លីក្លា នាពេល
បច្ចុប្បន្ន ក៏ដូចជាតទៅថ្ងៃអនាគត ។ ក្រៅពីការកិច្ចធានាឱ្យបានទាំងស្រុងនូវនិរន្តរភាព
នៃសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងសន្តិសុខ ជូនប្រទេសជាតិ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានការ
ទទួលខុសត្រូវជាច្រើនទៀត រួមទាំងការចូលរួមក្នុងការស្តារ និងកសាងជាតិ និង
បេសកកម្មអន្តរជាតិ ផងដែរ ។

ទន្ទឹមនឹងការពុះពារឧបសគ្គដ៏ស្មុគ្រស្មាញនៅក្នុងដំណើរការកែទម្រង់របស់ខ្លួន កង
យោធពលខេមរភូមិន្ទកំពុងលើកស្ទួយកិត្យានុភាពរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅលើ
ឆាកអន្តរជាតិ ហើយដែលមិនធ្លាប់មាននៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់កម្ពុជា ។

ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការសំរេចជាស្ថាពរនូវគោលដៅនៃកិច្ចការពារ
ជាតិ ជោគជ័យនៃការកែទម្រង់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ និងអនាគតដ៏មានអត្ថន័យរបស់
យើង ពឹងផ្អែកជាចំបងទៅលើមតិយោបាយប្រកបដោយភាពប្រាកដនិយមមួយ ។
ដូច្នេះ សៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០៦ គឺជាត្រីវិស័យ និងជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវ សំរាប់
យើងទាំងអស់គ្នា ធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់គោលដៅទាំងនោះ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ

ឧឡ ធានី

មាតិកា

អារម្ភកថា

ជំពូកទី ១

**ការពិនិត្យឡើងវិញ នូវនយោបាយការពារជាតិ
នៃស្រុកកៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០**

គោលដៅនៃកិច្ចការពារជាតិ	១
អាទិភាពនៃកិច្ចការពារជាតិ	៣
យុទ្ធសាស្ត្រយោធា	៦
លទ្ធផលនៃការអនុវត្តនីវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រ	៧

ជំពូកទី ២

**ការវិភាគអំពីការគំរាមគំហែង
មកលើសន្តិសុខនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

អំពើភេរវកម្មអន្តរជាតិ និងនៅក្នុងតំបន់	១៥
អំពើភេរវកម្ម និងសន្តិសុខនៃប្រទេសកម្ពុជា	១៦
សន្តិសុខសង្គម	២០
ផលវិបាកផ្នែកភូមិសាស្ត្រ	២៣
បញ្ហាផ្នែកប្រជាសាស្ត្រ	២៥
បញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច	២៦
បញ្ហាបរិស្ថាន	២៩

ជំពូកទី ៣
យុទ្ធសាស្ត្រ ២០០៦

ក្របខ័ណ្ឌនៃយុទ្ធសាស្ត្រ ២០០៦	៣១
គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ ២០០៦	៣៤
យុទ្ធសាស្ត្រយោធា ២០០៦	៣៧
អាទិភាពសំរាប់កិច្ចការពារជាតិ ២០០៦	៣៨
តួនាទីរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ	៤០

ជំពូកទី ៤
វិធានការយុទ្ធសាស្ត្រ ២០០៦

កិច្ចការពារព្រំដែន	៤១
សមត្ថភាពប្រឆាំងអំពើភេរវកម្ម	៤៣
សន្តិសុខដែនសមុទ្រ	៤៧
សមត្ថភាពប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន	៥២
អព្យាក្រឹតផ្នែកនយោបាយរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ	៥៧
ការកាត់បន្ថយកំលាំងទ័ព	៥៨
ការកសាងកំលាំងទ័ព	៦០
ការកែសំរួលរចនាសម្ព័ន្ធ និងការិយាធិបតេយ្យ	៦៣
ការកែទម្រង់វិស័យអប់រំហ្វឹកហ្វឺន	៦៤
ការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធកសុភារ-ហិរញ្ញវត្ថុ	៦៥
ការលើកស្ទួយជីវភាពរបស់យោធិន	៧០

ការថែទាំគ្រឿងយុទ្ធាបករណ៍	៧១
បន្ទាយទ័ព	៧៤
កិច្ចប្រឹងប្រែងជួយខ្លួនឯង	៧៥
បច្ចេកវិទ្យាពត៌មាន	៧៦
កិច្ចប្រតិបត្តិការជួយសង្គ្រោះ	៧៧
តំរូវការក្របខ័ណ្ឌច្បាប់	៧៩
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ	៨២
សមត្ថភាពក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាព	៨៤

ជំពូកទី ៨
យន្តការនៃអភិបាលកិច្ច

តម្លាភាព	៨៧
ការឃ្នាំមើលលើការជឿនលឿនទៅមុខ	៨៩
ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការអនុវត្តន៍	៩១

រូបភាពក្រៅ: ប្រាសាទបាយ័ន ឬអង្គរធំ ដែលកសាងដោយក្សត្រខ្មែរ គឺព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ នៅសតវត្សទី១៣ ។

អារម្ភកថា

នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ទិដ្ឋភាពផ្នែកសន្តិសុខរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានការផ្លាស់ប្តូរ ដោយសារឥទ្ធិពលនៃការវិវត្តន៍របស់សភាពការណ៍សន្តិសុខពិភពលោក និងនៅក្នុងតំបន់ ។ ធ្វើមធ្យេត្តិយោបាយ **ឈ្នះ ឈ្នះ** និងស្មារតីផ្សះផ្សាជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមានសម្តេច **ហ៊ុន សែន** ជាប្រមុខ វិបត្តិផ្ទៃក្នុងដែលញាំញី និងបំផ្លិចបំផ្លាញប្រទេសជាតិអស់រយៈពេលជាច្រើនទសវត្សរ៍ ត្រូវបានបញ្ចប់ទាំងស្រុង ។ តែទោះយ៉ាងនេះក្តី កម្ពុជានៅតែប្រឈមមុខនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាធំៗដែលមិនមែនជាប្រពៃណីមួយចំនួនទៀត មានជាអាទិ៍ អំពើហេរវកម្មអន្តរជាតិ និងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ហើយដែលកំពុងតំរាមកំហែងដល់សន្តិសុខ និងការអភិវឌ្ឍន៍ របស់ប្រទេសជាតិ ។

នៅក្នុងកិច្ចខិតខំរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មចូលទៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ កម្ពុជាបានបំពេញនូវករណីយកិច្ចយ៉ាងច្រើនសំរាប់ផលប្រយោជន៍រួមរបស់ប្រជាជាតិទាំងនៅក្នុងតំបន់ ក៏ដូចជាពិភពលោក ។ ប្រទេសកម្ពុជាបានធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងពេញទំហឹងនៅក្នុងវិស័យជាច្រើន ក្នុងនោះមានរួមទាំងវិស័យសន្តិសុខផងដែរ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុះមុតនៅក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើហេរវកម្ម ។ ឆន្ទៈនេះឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញតាមរយៈវិធានការធំៗមួយចំនួន ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រកាន់យក មិនត្រឹមតែដើម្បីសន្តិសុខ និងភាពសុខដុមរមនារបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏សំរាប់សេចក្តីសុខ និងផលប្រយោជន៍រួម សំរាប់តំបន់ និងពិភពលោកផងដែរ ។

ក្រោយពេលដែលមានសន្តិភាពពេញលេញចាប់តាំងពីចុងឆ្នាំ១៩៩៨មក កម្ពុជាបានតស៊ូដើម្បីពង្រឹងស្ថិរភាព សន្តិសុខផ្ទៃក្នុង សំរាប់ជាមូលដ្ឋានវិងមាំនៅក្នុងការស្តារ និងកសាងប្រទេសជាតិឡើងវិញ ។ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទគឺជាកំលាំងដ៏សំខាន់នៅក្នុងការអនុវត្តន៍នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ទាំងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រត្រីកោណ ក៏ដូចជានៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ នាពេលបច្ចុប្បន្ន ។ គ្រប់គ្នាអាចទទួលស្គាល់ពីការលំបាក ក្នុងការ

កែទម្រង់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នៅក្នុងកាលៈទេសៈមួយដែលសភាពការណ៍មិនសូវ
អំណោយផល ។ នៅក្នុងខណៈដែលទើបតែងើបចាកផុតពីសង្គ្រាម ដំណើរការកែទម្រង់
ជួបប្រទះនឹងឧបសគ្គឥតឈប់ឈរ រួមទាំងបញ្ហាធំៗមួយចំនួន ដូចជាកង្វះខាតធនធាន
រចនាសម្ព័ន្ធមិនទាន់សមស្រប ការិយាល័យបេតិកភណ្ឌសុត្រស្មាញ បញ្ហាជំរុំជំរក និងជីវភាព
រស់នៅរបស់យោធិន ជាដើម ។ល។

តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទសំរេចបាននូវជោគជ័យ
មួយចំនួនធំនៅក្នុងដំណើរការកែទម្រង់របស់ខ្លួន ។ ក្រៅពីការធានាបាននូវសុខសន្តិភាពជូន
ប្រទេសជាតិ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការស្តារហេដ្ឋារចនា
សម្ព័ន្ធរូបវន្ត ការជួយសង្គ្រោះប្រជាពលរដ្ឋនៅពេលជួបគ្រោះមហន្តរាយ និងនៅដើមខែ
មេសា ឆ្នាំ២០០៦នេះ មានការរួមចំណែកនៅក្នុងបេសកកម្មសន្តិភាពអន្តរជាតិ ។ កិត្យានុ
ភាពរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កាន់តែលេចធ្លោថែមទៀតនៅលើឆាកអន្តរជាតិ នៅ
ពេលដែលកុលបុត្រខ្មែរជាងមួយរយនាក់ កំពុងបូជាកំលាំងកាយចិត្ត ដើម្បីបុព្វហេតុ
មនុស្សធម៌ និងដើម្បីភាពសុខសាន្តនៃប្រទេសជាតិមួយនៅក្នុងទ្វីបអាហ្វ្រិក ។ បេសកកម្ម
របស់យើងមិនមែនចប់ត្រឹមប្រទេសស៊ីដង់ប៉ូណ្លោះទេ ។ ថ្វីត្បិតតែសមត្ថភាព និងធនធាន
របស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានកំរិត កម្ពុជានឹងបន្តខិតខំចូលរួមជាមួយអង្គការសហ
ប្រជាជាតិ នៅក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាព មានលក្ខណៈជាមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត
តទៅថ្ងៃអនាគត ។

បើទោះជាមានការជឿនលឿនគួរជាទីមោទន នៅក្នុងដំណើរការកែទម្រង់របស់
ខ្លួនក៏ដោយ ក៏កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនៅមានកិច្ចការធំៗជាច្រើនទៀតដែលត្រូវបំពេញ
ដោយអនុលោមទៅតាមវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងជំពូកបន្ត
បន្ទាប់ នៃឯកសារសៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០៦ នេះ ។ ដូចអនុសាសន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីពីខាងដើម ដែលថា សៀវភៅ ស ការពារជាតិ គឺជាត្រីវិស័យ
សំរាប់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ក្នុងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៅលើ
វិស័យការពារជាតិ ឱ្យបានសំរេចជោគជ័យជាស្ថាពរ ។”

“ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជាប្រទេសជាតិមួយប្រកបដោយសន្តិភាព
ពេញលេញ ទទួលស្គាល់ដោយអន្តរជាតិទាំងមូល បាន និងកំពុងធ្វើ
សមាហរណកម្មចូលទៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ ព្រមទាំងកំពុងខិតខំ
ជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ទៅក្រប៉ងស័យ ” ម

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន អញ្ជើញជាតិកិច្ចយស ទៅក្នុងពិធីជូនដំណើរកម្ពុជាទៅជាមិត្តលេខ១ពាន់ ដែលត្រូវបានប្រារព្ធ
នៅប្រទេសសហរដ្ឋអាមេរិកនៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ។

ជំពូកទី ១

**ការពិនិត្យឡើងវិញ នូវនយោបាយការពារជាតិ
នៃសៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០**

គោលដៅនៃកិច្ចការពារជាតិ:

នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងសៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០ បានកំណត់យកការធ្វើឱ្យមានសន្តិសុខ និងការអភិវឌ្ឍន៍ នៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ។ គោលដៅនេះ ត្រូវបានកំណត់ឡើងដោយផ្អែកលើកត្តាបីធំៗគឺ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងការសន្និដ្ឋានទៅលើ ការតំរាមកំហែងមកលើសន្តិសុខរបស់ប្រទេសជាតិ ដោយទាមទារឱ្យមានការធានា និង ការរួមចំណែកយ៉ាងពេញទំហឹងពីសំណាក់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

- កងយោធពលត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុង ចំពោះការរារាំង និងទប់ទល់ជាមួយ នឹងការតំរាមកំហែងណាមួយពីខាងក្រៅ ត្រូវការពារឱ្យបាននូវបូរណភាពទឹកដី ហើយក៏ ត្រូវរួមចំណែកនៅក្នុងការធានាឱ្យបាននូវស្ថិរភាព សន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់ សង្គម ផងដែរ ។

- ដើម្បីជួយរាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងស្តារ និងកសាងឡើងវិញ នូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាល សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម របស់ប្រទេសជាតិ ជាពិសេសដើម្បីឆ្លើយ តបទៅនឹងនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ កងយោធពល ខេមរភូមិន្ទមានកាតព្វកិច្ចរួមចំណែកនៅក្នុងការកិច្ចនេះ ដោយប្រើប្រាស់នូវសមត្ថភាព និងធនធានដែលខ្លួនមាន ដូចជាការកសាង និងជួសជុលផ្លូវថ្នល់ ការកសាង និងជួសជុល ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការដោះមីន ជាដើម ។

- នៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ដូចជាទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត ឬជំងឺរាតត្បាត កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានកាតព្វកិច្ច ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ ទាំងឡាយ ដើម្បីធ្វើការសង្គ្រោះប្រជាពលរដ្ឋ ។

- កសាងសមត្ថភាពបន្ថែមទៀត ដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការសន្តិភាព អន្តរជាតិ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសំណូមពររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

នៅចំពោះមុខសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ព័រោងអង្គការសហប្រជាជាតិ ប្រគល់ទង់ដូងពិសេសកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដែលជាសក្ខីភាពនៃការចាប់ផ្តើម បំពេញបេសកកម្មសន្តិភាព និងមន្តស្ស័យ ទៅបរទេសជាលើកដំបូង របស់កង យោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

ផ្ដើមចេញពី គោលដៅ យុទ្ធសាស្ត្រនេះហើយ ដែល គោលការណ៍មួយចំនួន ត្រូវ បានកំណត់ឡើង សំរាប់កង យោធពលខេមរភូមិន្ទ យក ទៅអនុវត្ត ។ គោលការណ៍ ទាំងនោះ រួមមានការកំណត់ ឡើងនូវអាទិភាព នៃកិច្ចការ ពារជាតិ យុទ្ធសាស្ត្រយោធា តួនាទីបួនយ៉ាង របស់កង យោធពលខេមរភូមិន្ទ និង វិធានការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រ មួយ ចំនួន ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវ សន្តិភាព ស្ថិរភាព សន្តិសុខ សង្គម និងការអភិវឌ្ឍន៍របស់ ប្រទេសជាតិ ។

វត្ថុបំណងម្យ៉ាងទៀតរបស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺផ្សារភ្ជាប់កងទ័ពជាមួយសហគមន៍ ប្រជាពលរដ្ឋ ។ ដូចប្រសាសន៍របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហ៊ុន សែន** ដែលថា កង

យោធពលខេមរភូមិន្ទត្រូវស្មោះត្រង់ដាច់ខាតចំពោះបុព្វហេតុជាតិ គោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ មានវិន័យសីលធម៌ស្អាតស្អំ សុភាពរាបសារ គោរពស្រឡាញ់ប្រជាពលរដ្ឋ មានវិន័យថ្លៃថ្នូរ និងមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបំពេញភារៈកិច្ចការពារឯករាជ្យជាតិ អធិបតេយ្យភាព បូរណភាពទឹកដី ផែនការពង្រឹង សន្តិភាព ស្ថិរភាព និងសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ។”

យោធិនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ តែងតែយកចិត្តទុកដាក់នៅក្នុងការជួញដូរការងាររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ នៅក្នុងតំបន់ដែលទទួលបានសេចក្តីសុខសាន្ត ។ បកទុក្ខ ឆាយទុក្ខសេចក្តី មាន សុភា អត្ថប្រយោជន៍ និងជាមេបញ្ជាការរង និងជាមេបញ្ជាការកងទ័ពជើងហោរ ទីកន្លែងភាពសាហាស ភាពសាហាសរង ត្រជាក់ស្ងួតស្រូវប្រជាពលរដ្ឋ ។

ជាទូទៅ គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានលក្ខណៈផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់សំខាន់ទៅលើការថែរក្សា និងពង្រឹងសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងសន្តិសុខសង្គម និងជំរុញឱ្យកងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធកាន់តែច្រើនឡើងថែមទៀត នៅក្នុងភារកិច្ចកសាង និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ នៅក្នុងពេលក្រោយសង្គ្រាម និយាយរួមគឺវាបាននូវសេចក្តីប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការទប់ទល់នឹងការគំរាមកំហែងពីខាងក្រៅ និងពង្រឹងសន្តិសុខផ្ទៃក្នុង ។

អាទិភាពនៃកិច្ចការពារជាតិ:

ការកំណត់អាទិភាពនៅក្នុងវិស័យការពារជាតិ គឺជាកត្តាគន្លឹះក្នុងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងធ្វើឱ្យការអនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយនោះ បានសំរេច

គោលដៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ។ ការកំណត់អាទិភាពនេះ ក៏ជួយបង្កភាពងាយស្រួល ដល់ការអនុវត្តន៍តួនាទី និងភារកិច្ច របស់យោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ គ្រប់រូប ផងដែរ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការអនុវត្តន៍បានខ្ជាប់ខ្ជួនទៅតាមការកំណត់អាទិភាព អាចជួយធានាឱ្យមានតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធិភាព នៅក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធាន ជាពិសេស ថវិការដ្ឋនៅក្នុងវិស័យការពារជាតិ ។

ដោយសភាពការណ៍សន្តិសុខពិភពលោកមានការប្រែប្រួលយ៉ាងច្រើន ក្រោយខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០០១ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានពិនិត្យកែសំរួលឡើងវិញនូវនយោបាយការពារ ជាតិ ដែលមានចែងនៅក្នុងសៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០ ដើម្បីឆ្លើយតបឱ្យបាន ជាវិជ្ជមាន ទៅនឹងសភាពការណ៍សន្តិសុខជាក់ស្តែង ។ នៅក្នុងឯកសារវិវេចនាលើ យុទ្ធសាស្ត្រការពារជាតិ ដែលចេញផ្សាយជាផ្លូវការនៅឆ្នាំ២០០២ គោលនយោបាយ ប្រឆាំងកេរវកម្មអន្តរជាតិត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយដាក់បញ្ចូលជាគោលដៅមួយ នៅ ក្នុងចំណោមគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយដែលកំពុងអនុវត្ត ។ ជាមួយនេះដែរ ដើម្បី

ឱ្យការអនុវត្តន៍គោលការណ៍ទាំងឡាយរបស់សៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០ កាន់តែ ទទួលជោគជ័យថែមទៀត ឯកសារវិវេចនាលើយុទ្ធសាស្ត្រការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០២ បាន ផ្តល់នូវអនុសាសន៍មួយចំនួន ដែលក្នុងនោះអាទិភាពនៃកិច្ចការពារជាតិត្រូវបានកំណត់ ឡើងវិញ ដោយផ្តោតទៅលើទិដ្ឋភាពចម្រុះមួយចំនួន ដូចជា៖

- ពង្រឹងសមត្ថភាពការពារព្រំដែន ទប់ទល់នឹងសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋឆ្លងកាត់ព្រំ ដែន ការជ្រៀតចូលនៃក្រុមភេរវិករ និងបង្កើនការរួមចំណែកក្នុងការ អភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសហគមន៍ តាមបណ្តោយព្រំដែន ។
- ពង្រីកសមត្ថភាពរបស់កងទ័ពជើងទឹក ក្នុងផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា និងធនធាន ដើម្បីធ្វើឱ្យការងារល្បាតការពារព្រំដែនទឹក មានប្រសិទ្ធភាព ។
- ពង្រឹងការកែទម្រង់កងទ័ព ជាពិសេសនៅក្នុងការកាត់វិសាយ ការលើកស្ទួយ ជីវភាពរស់នៅរបស់កងទ័ព ការកែសំរួលកងឯកភាព និងការកែសំរួល ប្រព័ន្ធហ្វីកហ្វីន ។
- ការបង្កើតឱ្យមាននូវយន្តការកសាងកំលាំងទ័ពឱ្យបានឆាប់ ដើម្បីធានាដល់ និរន្តរភាព និងគុណភាពរបស់កងទ័ព ។
- បង្កើនការចូលរួមចំណែកក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ជាពិសេសនៅក្នុង ការងារវិស្វកម្ម កិច្ចប្រតិបត្តិការជួយសង្គ្រោះ ការបង្រៀប និងបំបាត់ចរាចរ អាវុធតុនស្រាលខុសច្បាប់ ការរួមចំណែកនៅក្នុងការថែរក្សាបរិស្ថាន ជា ពិសេសទប់ស្កាត់ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ការដាំដើមឈើឡើងវិញ និង សកម្មភាពមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ។
- កសាងសមត្ថភាពជាបណ្តើរ សំរាប់ចូលរួមក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុង តំបន់ និងអន្តរជាតិ ជាពិសេសចូលរួមចំណែកខ្នាតតូច នៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិ ការសន្តិភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នៅថ្ងៃអនាគត ។

ការផ្លាស់ប្តូរអាទិភាពនៃកិច្ចការពារជាតិនេះ ពុំបានធ្វើឱ្យខានដល់ដំណើរការនៃការអនុវត្តន៍គោលការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រណាមួយឡើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ វាជាការផ្តល់នូវគោលការណ៍ថ្មីៗប្រកបដោយភាពប្រាកដនិយមបន្ថែមទៀត ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាមសភាពការណ៍ និងតំរូវការជាក់ស្តែង ហើយដែលអាចធ្វើឱ្យកងយោធពលខេមរភូមិន្ទអាចជំនះលើឧបសគ្គនានាបាន ។

យុទ្ធសាស្ត្រយោធា:

ផ្អែកលើការសន្និដ្ឋានអំពីការតំរូវការកំហែងទាំងឡាយ មកលើសន្តិសុខនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោលការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ដែលបានកំណត់ ទាំងនៅក្នុងសៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០ ក៏ដូចជានៅក្នុងឯកសារវិវេចនាលើយុទ្ធសាស្ត្រការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០២ នោះ យុទ្ធសាស្ត្រយោធាមួយត្រូវបានរៀប

អង្គការអនុវត្តប្រតិបត្តិការពាររាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សាទៅកម្ពុជាដោយមានការចូលរួមពីស្ថាប័នសម្របសម្រួលនៅក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

ចំឡើង ដោយឈរលើគោលការណ៍ “ការតបតប្រកបដោយភាពបត់បែន និងមានការត្រួតពិនិត្យ ” ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺជាគោលដៅសម្របសម្រួល ដែលប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ត្រូវប្រកាន់យក នៅក្នុងកាលៈទេសៈដែលប្រទេសជាតិ

ទើបរួចចាកជុតពិសង្រាម និងនៅក្នុងស្ថានភាពដែលកងយោធពលខេមរភូមិន្ទកំពុងធ្វើ
ការកែទម្រង់ និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ។ ម្យ៉ាងទៀត យុទ្ធសាស្ត្រនេះកំពុងបំរើ
យ៉ាងពិតប្រាកដ ដល់នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងការបង្រួបបង្រួមជាតិ នយោ
បាយសន្តិភាពនិយមជាមួយប្រជាជាតិជិតខាងខ្លួន ព្រមទាំងសុខុម្ពុជា និងកិច្ចខិតខំប្រឹង
ប្រែងដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មឱ្យកាន់តែជ្រៅ ទៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ ។

សន្តិសុខខាងក្រៅរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ពឹងផ្អែកជាចម្បងទៅលើការពង្រឹង
សន្តិសុខផ្ទៃក្នុង ដែលជាការធានាបាននូវឯកភាពជាតិ ស្ថិរភាពនយោបាយ និងកំណើន
សេដ្ឋកិច្ច ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការជ្រើសរើសយកការចរចានៅក្នុងនយោបាយ
សន្តិភាពនិយមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ពុំមែនជាការរារាំងមិនឱ្យមានការពង្រឹងវត្តមានកង
យោធានៅតាមបណ្តោយព្រំដែននោះទេ ។ ថ្វីត្បិតតែកម្ពុជាជាប្រទេសតូចមានសមត្ថភាព
ផ្អែកយោធាមិនសូវរឹងមាំយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងរក្សាសិទ្ធិធ្វើការតបតដាច់ខាត នៅ
ពេលណាដែលមានការឈ្លានពានពីខាងក្រៅ ហើយប្រតិកម្មនេះនឹងធ្វើឡើងដោយមាន
ការត្រួតត្រាហ្មត់ចត់ និងប្រកបដោយការអត់ធ្មត់ ។ ទោះបីជាមានវិធានការយោធានៅ
ក្នុងកាលៈទេសៈបែបនេះក្តី ភាពបត់បែនផ្សេងៗទៀតនឹងត្រូវយកមកប្រើ ដើម្បីឈាន
ទៅរកដំណោះស្រាយដោយសន្តិវិធី ។

លទ្ធផលនៃការអនុវត្តនីតិវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រ:

នៅក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០០១-២០០៥) កន្លងមកនេះ យើងឃើញមានការ
រីកចម្រើនមួយចំនួននៅ ក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលកំណត់ឡើងដោយ
សៀវភៅ ស ការពារជាតិ និងផែនការប្រាំឆ្នាំរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។ តែទោះ
ជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗខ្លះ នៅពុំទាន់អាចអនុវត្តទៅបាន ឬក៏
មានការជឿនលឿនទៅមុខតិចតួច ។ យើងកត់សំគាល់ឃើញចំណុចជាវិជ្ជមាន និងកង
ខាតមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម:

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទបានប្រើជាលំដាប់ នូវវិធានការសន្តិសុខនៅតាម ព្រំដែន ដោយបានដាក់ពង្រាយកងឯកភាពការពារព្រំដែននៅតាមបណ្តាចំណុចយុទ្ធ សាស្ត្រទាំងឡាយ សំដៅធានានូវអធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដីរបស់ព្រះរាជាណា ចក្រកម្ពុជា ។ កំលាំងការពារព្រំដែននេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ នៅក្នុងការធ្វើឱ្យមានជា ប្រចាំនូវវត្តមានកំលាំងឃ្នាំមើលព្រំដែន ដើម្បីរារាំងការរំលោភបំពានណាមួយ និងរួម សហការជាមួយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដទៃទៀត ក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋ កម្មវិធីដែន ។ កងឯកភាពជូរមុខនេះ អាចធ្វើប្រតិកម្មតបតភ្លាមៗ នៅក្នុងករណីចាំបាច់ ណាមួយ ហើយក៏ជាអ្នកប្រមូល និងផ្តល់នូវព័ត៌មានសំខាន់ សំរាប់បំរើឱ្យការងាររៀបចំ ផែនការប្រតិបត្តិការសឹក ។ នៅក្រោមនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ សហគមន៍នៅតាមជនបទដាច់ស្រយាល ជាពិសេសនៅតំបន់តាមបណ្តោយព្រំដែន កំលាំង ការពារព្រំដែនគឺជារបាំងការពារសន្តិសុខយ៉ាងសំខាន់ តទៅអនាគត ។

តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ កំលាំងការពារព្រំដែនកំពុងជួបប្រទះនឹងការលំបាក មួយចំនួនដូចជា ភូមិសាស្ត្រស្មុគស្មាញ ការខ្វះផ្លូវគមនាគមន៍តាមបណ្តោយព្រំដែន ការ ខ្វះសមត្ថភាពនៅក្នុងជំនាញឯកទេសផ្សេងៗ ការលំបាកនៅក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ និងដឹកជញ្ជូន និងកង្វះខាតកំលាំងសំរាប់ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ ជាដើម ។

ការកែសំរួលកងឯកភាពប្រយុទ្ធពិធានកងពលធំ មកនៅត្រឹមកងពលតូច និង ការច្របាច់បញ្ចូលគ្នានូវបណ្តាកងពលតូចដែលរៀបរយហើយមួយចំនួន គឺជាជោគជ័យ យ៉ាងត្រចះត្រចង់ ។ វិធានការនេះ បានជួយកាត់បន្ថយវិបត្តិចំនួនទ័ពមិនគ្រប់ ធ្វើឱ្យការ ដឹកនាំបញ្ជាសមស្របទៅនឹងសមត្ថភាពរបស់មេបញ្ជាការកងឯកភាព និងសំរួលដល់ ប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ផ្នែកស្តុភារ និងសំភារៈ ។ ម្យ៉ាងទៀត ការរៀបចំឡើងវិញនេះបានបង្ហាញ ឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ នូវការវិវត្តន៍ទៅមុខនៅក្នុងការកែទម្រង់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលសំរេចជោគជ័យបានមួយផ្នែកធំ នៅក្នុងដំណើរការកាត់រំសាយ បុគ្គលិកយោធា ។ ថ្មីស្រេចតែចំនួន ១៥០០០នាក់ ដែលបានគ្រោងទុកសំរាប់ដំណាក់ការ ទីពីរ នៅពុំទាន់បានធ្វើការកាត់រំសាយយ៉ាងណាក៏ដោយ ស្ថិតិដែលមានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន

ចង្ហាញឱ្យឃើញថាមានការកាត់បន្ថយយ៉ាងច្រើន បើប្រៀបធៀបទៅនឹងស្ថិតិមុនឆ្នាំ ១៩៩៩ ដែលមានប្រមាណ ១៦៥០០០នាក់ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលមានផែនការនឹងកាត់បន្ថយ បុគ្គលិកយោធាជាបន្តទៅទៀត ដែលវិធានការពិស្តារនឹងមានបកស្រាយនៅក្នុងជំពូក ក្រោយទៀត ។

ពស្សរជនជាប់ឃ្នងដែលជាថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ក្រសួងការពារជាតិ និងអគ្គបញ្ជាការនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ទទួលបានខ្សែត្រៀម ពស្សរិយយស ដែលជាក្បួនបំណាច់នៅក្នុងកិច្ចពិភពប្រឹងប្រែងបំបាត់ក្រុមហ៊ុន និងការកិច្ចសន្យាសម្របសម្រួល ។

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មានប្រព័ន្ធហ្វឹកហ្វឹនកាន់តែប្រសើរឡើងជាលំដាប់ ។ បច្ចុប្បន្ននេះការហ្វឹកហ្វឹនបណ្តុះបណ្តាលយោធិនអាជីព និងការហ្វឹកហ្វឹនជំនាញឯកទេស កំពុងត្រូវបានពង្រឹង ។ ដោយឡែកនៅក្នុងការហ្វឹកហ្វឹនយោធិនអាជីព យើងមានប្រព័ន្ធ មួយយ៉ាងត្រឹមត្រូវ គឺចាប់ពីថ្នាក់នាយទាហានសកម្ម ថ្នាក់បញ្ជាការ និងសេនាធិការ រហូត ដល់ថ្នាក់យុទ្ធសាស្ត្រ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បញ្ហាមានសេសសល់នៅឡើយ ដូចជាកុណភាពនៃការ អប់រំនៅមានកំរិត ដោយសារកម្មវិធីសិក្សា និងសមត្ថភាពយោធាចារ្យពុំទាន់មានការ ជឿនលឿន ការខ្វះខាតមធ្យោបាយសំរាប់ការអប់រំ គោលដៅដែលមកទទួលយកការ ហ្វឹកហ្វឹនមានគុណសម្បត្តិមិនគ្រប់គ្រាន់ ជាដើម ។

តួនាទីមួយនៅក្នុងចំណោមតួនាទីទាំងបួនរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ គឺរួមចំណែកនៅក្នុងការកសាង និងអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ។ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទបានប្រើប្រាស់នូវសមត្ថភាព ដែលនៅមានកំរិតនៅឡើយរបស់ខ្លួន ដូចជានៅក្នុងការងារវិស្វកម្ម ការដោះមីន ការជួយសង្គ្រោះ ... ។ ល ។ ដើម្បីជួយរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការស្តារ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងរួមចំណែកនៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រទេសជាតិ ។ កងវិស្វកម្មនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ សំរេចបាននូវស្នាដៃល្អប្រសើរនៅក្នុងការកសាង និងជួសជុលផ្លូវគមនាគមន៍ និងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ រីឯកងឯកភាពពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀត មានការប្រុងប្រៀបរួចជាស្រេច ដើម្បីជួយសង្គ្រោះប្រជាពលរដ្ឋនៅពេលជួបគ្រោះមហន្តរាយ ។ ស្ថាប័នសុខាភិបាលក៏មានសកម្មភាពផងដែរ នៅក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មខ្នាតតូចសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសនៅតាមសហគមន៍ជនបទ ។

កងឯកភាពវិស្វកម្មរបស់អង្គបញ្ជាការនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ រួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយរាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងសកម្មភាពស្តារ និងកសាងប្រព័ន្ធផ្លូវគមនាគមន៍ នៅទូទាំងប្រទេស ។ ឯកទុត្តម មុត្តមណេនិយងក គង់ គឹម អគ្គបញ្ជាការរង ន.ស.ម ចុះគ្រួសារពីមិត្តការដ្ឋានជួសជុលផ្លូវ ។

មានការវិវត្តន៍គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ នៅក្នុងការខិតខំកសាងសមត្ថភាពសំរាប់ប្រឆាំងអំពើភេរវកម្ម ។ ទោះបីជាសមត្ថភាពនេះនៅមានទំហំតូចណាស់ក៏ដោយ ក៏វាបានបង្ហាញអំពីការបោះជំហានយ៉ាងសកម្ម ហើយកំពុងទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ពីសំណាក់

សហគមន៍អន្តរជាតិ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តយកចិត្តទុកដាក់ ធ្វើការពង្រីកសមត្ថភាពនេះ នៅពេលអនាគត ដោយសហការជាមួយអន្តរជាតិ ។

អាវុធដែលប្រើប្រាស់ខុសច្បាប់ ត្រូវបានរឹបអូស និងប្រមូលដោយកងរាជអាវុធបាត នៅក្នុងវិទ្យាល័យការពង្រឹងសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ។

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ជាពិសេសកងរាជអាវុធបាត បានបំពេញតួនាទីយ៉ាងសកម្ម និងយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព នៅក្នុងការធានាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ។ ពលរដ្ឋគ្រប់រូបអាចធ្វើដំណើរទូទាំងប្រទេសដោយគ្មានការហាមឃាត់ ឬការព្រួយបារម្ភអ្វីឡើយ ។ ជាងនេះទៅទៀតនោះ ការមានសន្តិសុខល្អប្រសើរនៅក្នុងសង្គមជាតិ បានជួយពង្រឹងដល់ដំណើរការកសាងសិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ កំណើនសេដ្ឋកិច្ច កិច្ចប្រឹងប្រែងធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងស្ថិរភាពនយោបាយ ។

ទោះបីជាមានការវិវត្តទៅមុខជាដុំកំភួនយ៉ាងណាក៏ដោយ ការខកខានមិនបានអនុវត្ត ឬអនុវត្តមិនបានសំរេចជោគជ័យ នូវវិធានការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗមួយចំនួន បានបង្កជាឧបសគ្គដល់កំណែទម្រង់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទទាំងមូល ។ ឧបសគ្គទាំងនោះអាចបណ្តាលមកពីកត្តាមួយចំនួនដូចជា ការយល់ដឹងអំពីគោលការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រនៃនយោបាយការពារជាតិនៅមានកំរិត ឥទ្ធិពលនយោបាយ ព្រមទាំងបញ្ហាធនធាន និង

មធ្យោបាយ ជាដើម ។ នៅក្នុងន័យនេះ យើងគួរទទួលស្គាល់អំពីចំណុចអសកម្មមួយចំនួន ដែលយើងចាំបាច់ត្រូវលើកយកមកកែសំរួលឱ្យបានល្អិតល្អន់ នៅក្នុងជំពូកខាងក្រោយនៃ សៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០៦ នេះ ។ ចំណុចពិសេសទាំងនោះ មានជាអាទិ៍:

- ការកាត់វិសាយកងទ័ពពុំទាន់បានសំរេចគោលដៅជាស្ថាពរ ដោយសារហេតុ ផលបច្ចេកទេស ។ យើងគប្បីធ្វើការកែតម្រូវបញ្ហានេះ រួមបញ្ចូលទាំងការ កំណត់ឱ្យបានជាក់លាក់ថែមទៀត នូវគោលដៅចុងក្រោយនៃការកាត់ វិសាយ គឺកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធឱ្យបានជាក់លាក់ និងកំណត់នូវចំនួនបុគ្គលិក យោធាដែលត្រូវការរក្សាទុក ។
- ថវិកាការពារជាតិមានកំរិតទាប មិនទាន់ឆ្លើយតបគ្រប់គ្រាន់ទៅនឹងសេចក្តី ត្រូវការចាំបាច់ ដែលជាអាទិភាពនៃកិច្ចការពារជាតិនៅឡើយទេ ។ កត្តា នេះបានធ្វើឱ្យដំណើរការសំខាន់ៗខ្លះនៅក្នុងកំណែទម្រង់កងទ័ព ជួបប្រទះការ លំបាក ។ ម្យ៉ាងទៀត គ្រឿងយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ មានអាយុកាល យូរយាមកហើយ និងមានការខូចខ្ចីខ្ចាតខ្ចាម ដែលភាគច្រើនពុំអាចប្រើ ប្រាស់បាន ។
- នៅពុំទាន់មានការរៀនសូត្រនៅឡើយ នៅក្នុងការធ្វើឱ្យជីវភាពរស់នៅ របស់យោធិនមានភាពប្រសើរឡើង ដោយសារកំរិតនៃថវិកាការពារជាតិ មិនគុណភាពទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់កងទ័ព ។ ការអូសបន្លាយវែង ឆ្ងាយតទៅទៀតនៃបញ្ហានេះ នឹងប៉ះពាល់ដល់ការពង្រឹងសមត្ថភាពយោធា និងនិរន្តរភាពនៃកំលាំង ក៏ដូចជាការធ្វើឱ្យមានបច្ច័យមិនល្អសំរាប់ការអនុវត្តន៍ ច្បាប់ស្តីពីកាតព្វកិច្ចយោធាផងដែរ ។
- កងទ័ពមានវិន័យខ្ពស់ ទទួលបានការគ្រប់គ្រងល្អ និងមានការត្រៀម លក្ខណៈគ្រប់ពេលវេលាទៅបាន អាស្រ័យដោយការមានបន្ទាយរស់នៅ

ត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះការខិតខំកសាងបន្ទាយទឹកជាបណ្តើរៗ ត្រូវតែយកមក
ពិចារណាឱ្យបានដិតដល់ ។

- យើងបានកែសំរួលរចនាសម្ព័ន្ធកងឯកភាពថ្នាក់ក្រោម បានប្រកបដោយ
លទ្ធផលល្អ ។ ក៏ប៉ុន្តែរចនាសម្ព័ន្ធខាងលើ ដូចជានៅអគ្គបញ្ជាការ និង
ក្រសួងការពារជាតិ តំរូវឱ្យមានការកែសំរួលថែមទៀត ដើម្បីកាត់បន្ថយ
ភាពសុក្រស្មាញនៅក្នុងប្រព័ន្ធការិយាធិបតេយ្យ ។
- ការអនុវត្តន៍ច្បាប់ស្តីពីសោធននិវត្តន៍ មិនទាន់ប្រព្រឹត្តទៅបាន ដែលធ្វើឱ្យ
រាំងស្ទះដល់ការផ្ទេរបុគ្គលិកចេញពីជួរកងទ័ព ។
- ការអនុវត្តន៍ច្បាប់ផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងករណីយកិច្ចប្រចាំថ្ងៃរបស់យោធិន
ក៏ដូចជានីតិវិធីជាមូលដ្ឋាន សំរាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរយោធា
និងស៊ីវិល ។
- ការកំណត់អំពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ រវាងកំលាំងការពារព្រំដែន នៅ
មិនទាន់បានជាក់លាក់នៅឡើយ ។

ជំពូកទី ២

ការវិនិយោគអំពី

ការគំរាមកំហែងនៃបតសិទ្ធិស្តីពីសុខុមាលភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ

អំពើហិង្សាអន្តរជាតិ និងលើក្នុងតំបន់:

ការគំរាមកំហែងនៃអំពើហិង្សាអន្តរជាតិ កំពុងក្លាយជាជំងឺរាតត្បាតយ៉ាងសាហាវ សំរាប់មនុស្សជាតិទាំងមូល ។ ចាប់តាំងពីមានព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០១ មក អំពើហិង្សាអន្តរជាតិកំពុងរាលដាលស្ទើរគ្រប់ទិសទីនៃពិភពលោកទាំងមូល ។ ការគំរាមកំហែងនេះ បច្ចុប្បន្ននេះវាបានក្លាយទៅជាសង្គ្រាមមួយដែលគ្មានរណសិរ្សពិតប្រាកដ ។ សោកទាងកម្មទាំងឡាយ បានប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើជនស៊ីវិលស្លូតត្រង់ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ ។

កិច្ចប្រជុំក្នុងរដ្ឋមន្ត្រីការពារជាតិរបស់ប្រទេសសមាសភាគអាស៊ាន បានប្រព្រឹត្តទៅឡើងជាលើកដំបូង នៅថ្ងៃទី៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦ នៅទីក្រុង កូឡាឡាំពួរ ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ។ កិច្ចប្រជុំនេះ គឺជាវេទិកាសម្រាប់ដេញដោលការពិភាក្សាលើបញ្ហាសន្តិសុខនៅក្នុងតំបន់ ។

គ្មានប្រទេសជាតិណាមួយ អាចធ្វើការរារាំងអំពើហេវវកម្មឆ្លងកាត់ព្រំដែនបាន ដោយឯកឯងទេ តែគេចាំបាច់ត្រូវមានវិធានការការពារ ។ ប្រតិកម្មដែលមានប្រសិទ្ធភាព ប្រឆាំងទល់នឹងអំពើហេវវកម្ម ទាមទារឱ្យមានការឆ្លើយតបជាអន្តរជាតិ ដោយឈរលើ មូលដ្ឋាននៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរួមជាអន្តរជាតិ មានរួមបញ្ចូលទាំងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានសំខាន់ៗ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស ការជួយ គ្នារាំងខ្ទប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុរបស់ហេវវករ ព្រមទាំងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតដែលធ្វើឱ្យ ហេវវករមិនអាចប្រមូលផ្តុំបាន និងតំបន់ស្ថានសុវត្ថិភាពរបស់ពួកគេត្រូវបានបំផ្លាញ ជាប់ជានិច្ច ។ ប្រជាជាតិដែលស្នេហាសន្តិភាពនៅលើពិភពលោក ត្រូវតែរួមគ្នាដោយមិន រារាំង នៅក្នុងគោលជំហរប្រឆាំងហេវវកម្មអន្តរជាតិ ។

អំពើហេវវកម្ម និងសន្តិសុខនៃប្រទេសតម្ពុជា:

សភាពការណ៍សន្តិសុខទូទៅនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចាប់ផ្តើមមានស្ថិរភាព តាំងពីមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងការអនុវត្តន៍នយោបាយ ឈ្នះ ឈ្នះ ដែលបាននាំឆ្ពោះទៅរកការបញ្ចប់ទាំងស្រុងនូវសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុង និងការរស់ រលាយជាស្ថាពរ នៃអង្គការចាត់តាំងនយោបាយ និងយោធារបស់ក្រុមខ្មែរក្រហមនៅចុង ឆ្នាំ១៩៩៨ ។ តែទោះជាដូច្នោះក្តី ការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងតំហុកនៃសភាពការណ៍សន្តិសុខ ពិភពលោក ជាពិសេសចាប់តាំងពីមានព្រឹត្តិការណ៍ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០១ និងការវាយ ប្រហារហេវវកម្មជាបន្តបន្ទាប់ពេញពិភពលោកមកនោះ បានជំរុញឱ្យប្រទេសកម្ពុជា ចាំបាច់ត្រូវប្រកាន់យកនូវវិធានការសន្តិសុខម៉ឺងម៉ាត់មួយចំនួន ដើម្បីទប់ស្កាត់ឱ្យបាននូវ មហន្តរាយណាមួយ ដែលអាចកើតឡើងបានដោយចៃដន្យ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានសំដែងនូវសុឆន្ទៈ ក្នុងកិច្ចរួមសហការយ៉ាងពេញទំហឹងជាមួយ សហគមន៍អន្តរជាតិ នៅក្នុងចំណាត់ការទប់ស្កាត់អំពើហេវវកម្ម តាំងពីដើមរៀងមក ។ ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បានចេញ

នូវសេចក្តីថ្លែងការជាបន្ទាន់មួយ ថ្កោលទោសយ៉ាងពេញទំហឹងចំពោះការវាយប្រហារដ៏
 ព្រៃផ្សៃនៅលើកោះបាលី ប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី កាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០០២ ។ នៅក្នុងខែ
 ឧសភា ឆ្នាំ២០០៣ អាជ្ញាធរកម្ពុជាទប់ស្កាត់បានទាន់ពេលវេលា នូវការប៉ុនប៉ងបង្កើត
 បណ្តាញភេរវកម្ម ហ្សាមីអា អ៊ីស្លាមិយ៉ា (ហ្សេអាយ) ដោយបានចាប់ខ្លួនសមាជិកក្រុម
 នេះមួយចំនួន ។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រមុខដឹកនាំប្រទេសអាស៊ាន កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ
 ២០០៣ ឯកឧត្តម ហោ ណាំហុង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសកម្ពុជា និងឯកឧត្តម អាឡិច
 ហ្សង់ម៉ូដោនន័រ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសអូស្ត្រាលី បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈ
 ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រឆាំងអំពើភេរវកម្ម ដែលមានរួមបញ្ចូលការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន
 សំខាន់ និងជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេសផងដែរ ។

ឯកឧត្តម ហោ ណាំហុង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងប្រធានគណៈក្រុមកម្ពុជា ស្តាំ និងឯកឧត្តម
 Alexander Downer រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសនៃប្រទេសអូស្ត្រាលី ស្តាំ និង ទូរហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈ ចែករយោគយល់ក្នុង
 ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រឆាំងអំពើភេរវកម្មអន្តរជាតិ ។

ដើម្បីលើកស្ទួយសន្តិសុខឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃ
 ប្រទេសកម្ពុជាបានសំរេចជាឧទ្ធារិក ធ្វើការបំផ្លាញចោលទាំងស្រុងនូវប្រព័ន្ធកាំជ្រួចការ
 ពារអាកាសដែលបាញ់ចេញពីលើស្នាមនុស្សជុនស្រ្តេឡា២ និងកាំជ្រួចបាញ់ពីដីទៅអាកាស

ធុន អេស អេ ៣ ។ វិធានការនេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃការទប់ស្កាត់មិនឱ្យអាវុធប្រភេទនេះ ធ្លាក់ទៅលើដៃពួកភេរវករ ដែលអាចប្រើប្រាស់ទៅលើគោលដៅផ្សេងៗបានយ៉ាងងាយ ហើយជាងនេះទៅទៀតនោះ គឺជួយធានាដល់សុវត្ថិភាពនៃដំណើរការអាកាសចរណ៍ ស៊ីវិល ។

លោកឧត្តមសេនីយ៍ទោ Hindsmarsh មេបញ្ជាការទីតំណែងសម្បត្តិស៊ី ជួបសំដែងការគួរសមជាមួយលោកឧត្តម ទាហានឧត្តមសេនីយ៍ ប៉ុល សារឿន អគ្គមេបញ្ជាការ និងជាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ខ.ក.ម. នៅក្នុងឱកាសធ្វើសន្ទនាទៅកម្ពុជាដើម្បីពង្រឹងកិច្ច សហប្រតិបត្តិការផ្នែកប្រឆាំងភេរវកម្ម ។

ទោះបីជាមានចំណាត់ការយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពបែបនេះក៏ដោយ កម្ពុជានៅតែ ចាត់ទុកការគំរាមកំហែងនៃអំពើភេរវកម្មអន្តរជាតិ មកលើសន្តិសុខនៃព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា នៅក្នុងការព្រួយបារម្ភកិរិតខ្ពស់នៅឡើយ ។ ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងជួបការលំបាក ក្នុងការពង្រឹងកិច្ចការពារព្រំដែនគោក និងព្រំដែនសមុទ្រដ៏វែងអន្លាយរបស់ខ្លួន ។ ការខ្វះ នូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធតមនាគមន៍តាមបណ្តោយព្រំដែន រួមផ្សំនឹងការខ្វះខាតនូវសំភារៈ និងបច្ចេកទេសជំនាញមួយចំនួន អាចជាអំណោយផលសំរាប់ការជ្រៀតជ្រួលរបស់ពួក ភេរវករ ។ ជាមួយនេះដែរ សមត្ថភាពរបស់អាជ្ញាធរអនុវត្តន៍ច្បាប់ទាំងឡាយ នៅក្នុង ការស៊ើបអង្កេតទៅលើសកម្មភាពរបស់ពួកភេរវករធំៗ នៅមានកិរិតនៅឡើយ ដោយ សារកង្វះខាតការហ្វឹកហ្វឺន និងប្រភពធនធាន ។

នៅមានទិដ្ឋភាពដ៏ទៃទៀត ដែលប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ ដើម្បីទប់ស្កាត់ឱ្យបាននូវការទទួលរងដោយចំពោះ នៃការវាយប្រហារពីសំណាក់អំពើ ហេរវកម្មអន្តរជាតិ ក្នុងនោះកម្ពុជាកំពុងពិនិត្យមើលយ៉ាងហ្មត់ចត់ អំពីទំនាក់ទំនងរវាង អំពើហេរវកម្ម ការជួញដូរគ្រឿងញៀន និងអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់ ។ តែទោះជា យ៉ាងណាក៏ដោយ កម្ពុជាជាប្រទេសមានអំណោយផលនៅលើទិដ្ឋភាពមួយចំនួន:

- ការខិតខំធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីបញ្ចៀសមិនឱ្យសកម្មភាពហេរវកម្មកើតមានឡើង បាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជានយោបាយគន្លឹះ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាល តែងតែប្រកាន់យកជានិច្ច ។ នយោបាយនេះ មានរួមបញ្ចូលទាំងការមិនរើស អើមនៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានសាសនា ផងដែរ ។
- ប្រទេសកម្ពុជាមានភ័ក្ត្រសំណាងដោយមានទីតាំងភូមិសាស្ត្រ ស្ថិតនៅដាច់ដោយ ឡែកពីប្រភពនៃកំសួលហេរវកម្ម ។ ព្រំដែនទាំងអស់របស់ប្រទេស ពុំបានផ្តល់ជា របៀងយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់ជាឈ្លាននៃការវាយប្រហារ ជំរកលាក់ខ្លួន ឬក៏បំរើឱ្យ ការគាំទ្រផ្ទាល់ពីពួកហេរវកម្មរបរទេសឡើយ ។ ដូច្នេះ លំហូរចូលមកនៃប្រភពធន ធាន កំឡាំងមនុស្ស និងការធ្វើឱ្យមានការគាំទ្រមាំមួននៅក្នុងតំបន់ មានការ លំបាកខ្លាំងណាស់ ។ ម្យ៉ាងទៀត បណ្តាប្រទេសដែលនៅជុំវិញ សុទ្ធតែមាន គោលជំហរប្រឆាំងអំពើហេរវកម្មយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ដូចគ្នា ។
- ហេរវកម្មមានការលំបាក ក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តធ្វើអត្តឃាត ឬអ្នក បំពេញកិច្ចការហេរវកម្ម នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ការធ្វើសកម្មភាពហេរវកម្ម នៅក្នុងប្រទេស អាចជួបឧបសគ្គច្រើនសំរាប់កំលាំងដែលនាំចូលពីខាងក្រៅ ។
- ពុំមានសញ្ញាណមួយ ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញពីការដុះដាលនៃគំនិតអ៊ីស្លាមជ្រុល និយម ហ្សិហាត ឬការប៉ុនប៉ងបំបែករដ្ឋណាមួយឡើយ ។

ក៏ប៉ុន្តែ ទោះជាមានការសន្និដ្ឋានបែបនេះយ៉ាងណាក្តី រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅ តែមានការព្រួយបារម្ភជាទិច ហើយបានប្រុងប្រៀប និងបានចាត់នូវវិធានការមួយចំនួន ដែលមានអធិប្បាយពិស្តារនៅក្នុងជំពូកទី៤ ។

សន្និសុខសង្គម:

ថ្មីៗនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានយកចិត្តទុកដាក់លើវិធានការមួយចំនួន ដើម្បីទប់ ស្កាត់ និងកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ ដែលបណ្តាលមកពីគ្រឿងញៀន ដែលកំពុងរីករាលដាល ពាសពេញផ្ទៃប្រទេសគួរឱ្យព្រួយបារម្ភ ។ ការហូរចូល និងការធ្វើចរាចរឆ្លងកាត់នៃគ្រឿង ញៀន ជាពិសេសប្រភេទថ្នាំអាហ្វែតាមីន កំពុងតំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សន្តិសុខ សង្គមនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយមានភាពកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងនៅក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំកន្លងមកនេះ គឺតទាប់តាំងពីពេលដែលប្រទេសកម្ពុជាធ្លាប់ត្រាន់តែជាចំណុចឆ្លងកាត់

លោកជំទាវ ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុន សែន ប្រធានកាកាវក្រហមកម្ពុជា ត្រូវបានជួប និងចែករំលែកយល់ព្រម ដែលកំពុងទទួលបាន សេវាជំនួយការពារសារធាតុញៀន ទៅទម្រង់មួយចំនួនរបស់កាកាវក្រហមកម្ពុជា ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

រហូតដល់ក្លាយជាអ្នកចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ ។ ថ្នាំញៀនកំពុងតែព្យាបាលយ៉ាងខ្លាំងនៅ រាជធានីភ្នំពេញ ក្រុងព្រះសីហនុ និងតាមបណ្តាខេត្តធំៗមួយចំនួនទៀត ជាពិសេសតំបន់

ជាប់ព្រំដែន ។ ក្រុមយុវជន យុវនារីក្មេងៗ ដែលខ្វះការអប់រំ កំពុងតែទទួលរងគ្រោះច្រើន
 ជាងគេ ។ ក្រុមទុច្ចរិតដែលជួញដូរគ្រឿងញៀន កាន់តែមានសមត្ថភាពខ្ពស់ឡើង រីឯ
 អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច កំពុងតែជួបប្រទះការលំបាកផ្នែកមធ្យោបាយ និងសំភារៈសំរាប់
 ប្រតិបត្តិការ និងទេពកោសល្យនៅឡើយ ។

ឯកឧត្តម ឧក្រិដ្ឋសេនីយឯក ពេជ ណាំបញ្ចុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ (ស្តាំ) និងលោក David de Beer អ្នកត្រប់ត្រង់
 កម្មវិធី EU-ASAC (ឆ្វេង) ចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្រៅក្រុងអាវុធខ្នុស និងសញ្ញាវិទ្ធករស្រាវ

បច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាមានការរីកចម្រើន ទៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាចរាចរ
 និងការប្រើប្រាស់អាវុធខ្នុសច្បាប់ ដែលបន្ទុកទុកក្រោយសង្គ្រាម ។ ក្នុងរយៈពេល
 ប៉ុន្មានឆ្នាំមកនេះ កម្ពុជាបានសំដែងនូវសុឆន្ទៈយ៉ាងប្តូរផ្តាច់ ក្នុងការប្រយុទ្ធតស៊ូដើម្បីគ្រប់
 គ្រងឱ្យបានហ្មត់ចត់នូវអាវុធជាតិផ្ទុះទាំងឡាយ ដោយមានកិច្ចសហការពីសំណាក់
 សហគមន៍អឺរ៉ុប ។ អាវុធរាប់សែនដើម ដែលលើសពីសេចក្តីត្រូវការសំរាប់កិច្ចការពារជាតិ
 និងដែលប្រមូលបានពីការកាន់កាប់ខុសច្បាប់ ត្រូវបានបំផ្លាញចោលជាបន្តបន្ទាប់ នៅ
 ក្រោមទយោបាយ "អណ្តាតភ្លើងសន្តិភាព" របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយសញ្ញាវិទ្ធករដែលទុក
 ប្រើប្រាស់ ត្រូវបានរក្សានៅក្នុងឃ្នាំងសុវត្ថិភាព ។ កម្មវិធីដែលឧបត្ថម្ភដោយសហគមន៍
 អឺរ៉ុបនេះ មិនត្រឹមតែផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់សន្តិសុខសង្គមប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ជាផ្នែកមួយ

នៃការជួយអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ផងដែរ តាមរយៈកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ខ្នាតតូច គឺកម្មវិធីលះ
 បង់ការប្រើប្រាស់អាវុធខុសច្បាប់ ដើម្បីប្តូរយកការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងសហគមន៍ ។ ការ
 លុបបំបាត់ស្លាកស្នាមនៃសង្គ្រាម ដែលបន្តឆក់យកជីវិតប្រជាពលរដ្ឋរាប់រយនាក់ក្នុងមួយ
 ឆ្នាំៗ គឺគ្រាប់មីន និងយុទ្ធភ័ណ្ណមិនទាន់ផ្ទុះ នៅតែជាអាទិភាពចំបងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល
 នៅឡើយ ។

អាវុធយុទ្ធភ័ណ្ណត្រូវបានរក្សាទុកយ៉ាងត្រឹមត្រូវ នៅក្នុងហ្វែរស្ត្រីភាពខាងក្រោម ពេលពេញ
 ថ្ងៃប្រទេស នៅក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងជំនួយអប្បបរមាពីកម្មវិធី EU-ASAC ។

បញ្ហាដីធ្លី ជាប្រ
 ភពនៃទំនាស់ នៅក្នុង
 សង្គម ។ ការផ្តល់ប័ណ្ណ
 កម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ ដល់
 បុគ្គល និងស្ថាប័នផ្សេងៗ
 រួមទាំង កងយោធពល
 ខេមរភូមិន្ទ ផងដែរ
 ដោយ ក្រសួងដែនដីឥរ
 រូបនីយកម្ម និងសំណង់
 នឹងជួយបង្ការ នូវទំនាស់
 ទាំងនេះ និងរួមចំណែក
 ផងដែរ ក្នុងការធានានូវ
 ស្ថិរភាព សន្តិសុខ និង

សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ត្រូវធ្វើ
 ជាគំរូនៅក្នុងការចុះបញ្ជីជាផ្លូវការសំរាប់ដីធ្លីដែលខ្លួនកំពុងប្រើប្រាស់ ។

ព្រឹត្តិការណ៍ចាប់កុមារ កុមារីនៅក្នុងសាលារៀនអន្តរជាតិទីក្រុងសៀមរាបកាល
 ពីថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥ គឺជាបទពិសោធន៍ដ៏សំខាន់មួយ ។ ថ្វីត្បិតតែសកម្មភាព
 នេះអាចចាត់ទុកថាជាការចាប់ចំណាប់ខ្លាំងដើម្បីទារប្រាក់ដីសាហាវមួយ និងពុំមែនជា

និងការរកម្តុកដោយ តែគឺជាការដាស់តឿនមួយសំរាប់អនាគត ប្រសិនបើសកម្មភាព
នេះជាអំពើភ័យខ្លាច ។

ផលចំណុះផ្នែកគ្រួសារសង្គ្រោះ:

ដូចបានសន្និដ្ឋាននៅក្នុងសៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០ រួចមកហើយថា
គ្មានការកត់សំគាល់ណាមួយ បង្ហាញអំពីការគំរាមកំហែងផ្នែកយោធាពីខាងក្រៅ មកលើ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សំរាប់ពេលបច្ចុប្បន្ន ក៏ដូចជានៅក្នុងអនាគតរយៈពេលខ្លី និង
មធ្យម នេះទេ ។ ការសន្និដ្ឋាននេះផ្អែកទៅលើសភាពការណ៍អំណោយផលនៅតាមតំបន់
ត្រូវដៃទាំងអស់ជុំវិញប្រទេសកម្ពុជា ។ ទោះបីជាមានបញ្ហាខ្លះៗបន្តកើតមាននៅឡើយ
ដូចជាការមិនច្បាស់លាស់នៃខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន បញ្ហាជនជាតិភាគតិចម៉ុងតាញ៉ា យ៉ាង
ណាក្តី ការដោះស្រាយជាមួយនឹងអាជ្ញាធរ និងរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសជិតខាង ត្រូវបានធ្វើ
ឡើង ប្រកបដោយការអត់ធ្មត់ និងមានលក្ខណៈការទូត ។

វិវាទព្រំដែនជាមួយប្រទេសជិតខាង គឺជាមរតកប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏យូរលង់ នៅ
មានបន្តរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ។ រាល់ការវិវាទទាំងនេះ ស្តែងចេញពីភាពមិនច្បាស់
លាស់នៃខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន និងបញ្ហាផ្សេងៗទៀតដែលបណ្តាលមកពីការធ្វើអធិវកម្មរួមគ្នា
និងប្រភពធនធានធម្មជាតិនៅតំបន់សមុទ្រ ។ គ្រប់ពេលដែលមានវិវាទ ប្រទេសកម្ពុជា
បានជ្រើសរើសយកការចរចា ដើម្បីពិភាក្សា និងដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ ។ តែទោះជា
យ៉ាងណាក៏ដោយ ជំរើសនេះពុំមែនជាការរារាំងមិនឱ្យមានវត្តមានកំលាំងយោធានៅតាម
តំបន់ព្រំដែននោះឡើយ ។ ឥទ្ធិពលនៃសង្គ្រាមដែលអូសបន្លាយជាច្រើនឆ្នាំ បានធ្វើឱ្យ
តំបន់ខ្លះ ជាពិសេសនៅតាមបណ្តាខេត្តជាប់ព្រំដែន មិនស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងនៃ
រដ្ឋបាលតែមួយ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យកម្ពុជាបាត់បង់ការគ្រប់គ្រងព្រំដែនរបស់ខ្លួនអស់មួយ
រយៈ ។ នៅក្នុងករណីនេះ ការចុះហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញាបំពេញបន្ថែមលើលិខិតព្រម
ព្រៀងកំណត់ព្រំដែនរដ្ឋឆ្នាំ១៩៨៥ ដោយប្រមុខរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង

សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម គឺជាលទ្ធផលដ៏ត្រចះត្រចង់ជាប្រវត្តិសាស្ត្រ សំរាប់
ដំណើរការនៃការកសាងព្រំដែនច្បាស់លាស់រវាងប្រទេសទាំងពីរ តទៅថ្ងៃអនាគត ។

កំណែវិស្វកម្មរបស់កងទ័ពដើមរោក មានគុណតម្លៃខ្ពស់នៅក្នុងការស្តារ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរថ្មី នៅតាមតំបន់
ជម្រកដាច់ស្រយាង ជាការរួមចំណែកនៅក្នុងការជួយស្វែងរកដីវិភាគសំរាប់សម្របសម្រួលផ្លូវ ។

គុណភាព និងបរិមាណ នៃផ្លូវគមនាគមន៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជា
ពិសេសប្រព័ន្ធផ្លូវគោក មិនទាន់អាចបំរើឱ្យការធ្វើចរាចរបានងាយស្រួលទាំងស្រុងទូទាំង
ផ្ទៃប្រទេសនោះទេ ។ ទិដ្ឋភាពនេះ បានបង្កឱ្យមានការរអាក់រអួល ចំពោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ច
ដែលរមែងប្រទាក់ក្រឡារវាងរាជធានី និងទីប្រជុំជនដទៃទៀតនៅទូទាំងព្រះរាជាណា
ចក្រ ។ ជារឿយៗ ការផ្លាស់ប្តូរទំនិញសព្វសារពើ ត្រូវបានធ្វើផ្ទាល់ជាមួយប្រទេសជិតខាង
ដោយសារមានភាពងាយស្រួលជាង ដែលធ្វើឱ្យផលកំរៃ និងធនធានមនុស្សមួយចំនួន
រហូតចេញទៅក្រៅ ។

ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រៀបនៃសន្តិសុខផ្នែកភូមិសាស្ត្រនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា មានភាព
ប្រសើរឡើងវិញ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធដឹកនាំបញ្ជាវដ្តបាល មានចរន្តចូលទៅដល់តំបន់
ជាយដែនគ្រប់ទិសទីទាំងអស់ ។ សកម្មភាពនេះ នឹងបង្កើនការធានានូវអធិបតេយ្យភាព

ឧបសគ្គ និងធ្វើឱ្យរដ្ឋបាលបាននៅជិតប្រជាពលរដ្ឋជារៀងរហូត ។ ទាំងនេះនឹងប្រព្រឹត្តទៅ
បានដោយការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់វិស័យ មានជាអាទិ៍ ផ្លូវថ្នល់ បណ្តាញទាក់ទង
ធនធាន ព្រមទាំងតម្រូវការផ្សេងៗទៀត ដែលធ្វើឱ្យសង្គមនៅទីនោះ បានផ្សារភ្ជាប់ជា
ធនដ្ឋីជាមួយរដ្ឋបាលកណ្តាល ។

បញ្ហានិងស្ថានភាពស្រូវស្រែ:

ប្រទេសកម្ពុជាមានប្រជាពលរដ្ឋតិច ហើយរស់នៅតាមភូមិសាស្ត្រប្រកបដោយ
ដង់ស៊ីតេឃ្លាតគ្នាខ្លាញ់ ។ ចំនួនពលរដ្ឋមានប្រមាណជាង ១ពាន់នាក់ នាឆ្នាំ២០០៥

សាកម្មការរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នៅក្នុងការចុះជួយសង្គ្រោះជំនក់ស្រូវរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ នៅពេលកំពុង
ជួបប្រការវែងឆ្ងាត ។

ស្ថិតនៅក្នុងលំដាប់ទាបនៅឡើយ ។ សង្គ្រាម កង្វះខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ព្រមទាំង
ឧបសគ្គគ្រាប់មីន បានធ្វើឱ្យដង់ស៊ីតេនៅតាមតំបន់ព្រំដែនមានកំរិតទាប ។ ស្ថានភាព
ប្រជាសាស្ត្រនៃប្រទេសកម្ពុជាប្រកបដោយលក្ខណៈមួយចំនួន ដូចជាអវត្តមាននៃជំនាន់

មួយដែលបាត់បង់នៅក្នុងអំឡុងពេលសង្គ្រាម បន្ទុកនៃស្រទាប់យុវវ័យនៅក្រោយសង្គ្រាម ភាពខុសគ្នាខ្លាំងពេកនៃដង់ស៊ីតេប្រជាពលរដ្ឋ និងកំណើននៃឥរិយាបថនីយកម្ម ។

ប្រទេសកម្ពុជាក៏កំពុងជួបប្រទះនឹងបញ្ហាការងារសំរាប់ក្រុមយុវជនយុវនារី ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំដើម្បីជំរុញឱ្យមានកំណើននៃការងារនៅតាមជនបទ តាមរយៈ នយោបាយពង្រីកប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ សំរាប់ការងារបង្កបង្កើនផលកសិកម្មឱ្យបានច្រើន ដង ។ នៅឯទីក្រុងក៏ជួបនឹងបញ្ហាដូចគ្នា ។ កំណើនស្ថិតនៅក្នុងស្រទាប់យុវវ័យ បានធ្វើឱ្យ រាជរដ្ឋាភិបាលមានការខ្លាចខ្លាច និងត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ទ្វេឡើងទៀត នៅ ក្នុងការគ្រប់គ្រងការងារ និងការទាក់ទាញវិនិយោគ ។

ដូចដែលបានអធិប្បាយត្រួសៗពីខាងដើម វិបត្តិផ្នែកប្រជាសាស្ត្រមួយចំនួន កំពុង ចោទឡើងសំរាប់សង្គមខ្មែរទាំងមូល ដូចជា អតុល្យភាពនៃការបែងចែកធនធាន ការប្រើ ប្រាស់ដីធ្លីមិនបានបរិបូរ កំរិតនៃការអប់រំនៅទាបតាមតំបន់ជនបទ វិបត្តិជីវ័យអេដស៍ វិបត្តិ ការងារជាដើម ។ល។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ព្រំដែន តាមរយៈការស្តារ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ។ កងយោធពល ខេមរភូមិន្ទ គឺជាកំលាំងមួយដ៏សំខាន់ដែលអាចរួមចំណែកក្នុងការសំរេចការៈកិច្ចនេះ ជា ពិសេសនៅក្នុងតំបន់ព្រំដែនដាច់ស្រយាល និងទីណាដែលប្រកបដោយសំណល់អាក្រក់ នៃសង្គ្រាម ។

បញ្ហានៃសេដ្ឋកិច្ច:

សព្វថ្ងៃនេះ ប្រទេសកម្ពុជាមានសក្តានុពលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដោយពឹងផ្អែកសំខាន់ ទៅលើវិស័យកសិកម្ម ។ ក្រៅពីនេះ ឧស្សហកម្មវាយនភ័ណ្ឌ វិស័យទេសចរណ៍ និងសំណង់ ក៏កំពុងរីកចំរើនទៅមុខជាលំដាប់ ។ កម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន មានលទ្ធភាពក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ ស្បៀងអាហារខ្លួនឯងបានគ្រប់គ្រាន់ ជាពិសេសគឺស្រូវអង្ករ តែនៅតែពឹងផ្អែកជាចំបង លើធាតុអាកាស និងទឹកភ្លៀង ។ ដោយប្រើប្រាស់កំលាំង៧០ភាគរយនៃចំនួនប្រជាពលរដ្ឋ

សកម្ម ប្រទេសកម្ពុជាអាចផលិតផលស្រូវលើសពីសេចក្តីត្រូវការចាប់ពីឆ្នាំ ២០០២មក ហើយតទៅថ្ងៃអនាគត បរិមាណនេះនឹងកើនឡើងទៀត លើកលែងតែមានការជួបប្រទះ គ្រោះធម្មជាតិ ។ ប្រទេសកម្ពុជាពុំទាន់បានធ្វើអាជីវកម្មពេញលេញទាំងស្រុងនៅឡើយទេ ចំពោះប្រភពធនធានសំខាន់មួយចំនួនទៀត ដូចជា រ៉ែ កៅស៊ូ ប្រេងកាត ... ។ ល ។

ស្ពាន និងផ្លូវកម្ពុជាតាមជម្រក ដែលកសាងដោយកងកម្លាំងវិស្វកម្មនៃកងយោធពលចមរុយ ទៅក្នុងការរួមចំណែក អនុវត្តគោលនយោបាយកាត់ទុយភាពក្រីក្រ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ដោយមានជំនួយយ៉ាងសកម្មពីកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួល ជោគជ័យនៅក្នុងការកាត់បន្ថយ និងលុបបំបាត់សកម្មភាពរត់ពន្ធ និងការលាងលុយខ្ពក់ ដែលបានព្យាបាលសេដ្ឋកិច្ចជាតិយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។ កងទ័ពក៏បានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មនៅក្នុង ការស្តារ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវតមនាគមន៍ ជាពិសេសនៅតាមតំបន់លំបាកៗ មួយចំនួនដូចជាផ្លូវលេខ៥៦ (ពីខេត្តពោធិសាត់ទៅព្រំដែនថៃ) ផ្លូវលេខ៤១ (ពីទីរួមខេត្ត កំពង់ស្ពឺទៅស្រុកឱរ៉ាល់) ផ្លូវសំខាន់ៗនៅភាគខាងជើងផ្លូវជាតិលេខ៦ និងនៅក្នុងតំបន់ ខាងកើតទន្លេមេគង្គ ជាដើម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កងទ័ពក៏បានរួមចំណែកនៅក្នុងការស្តារ

ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការដោះមីន ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពច្រើនថែមទៀតដល់ការពង្រីក
វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យទេសចរណ៍ ។

ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចអាចនឹងប្រព្រឹត្តទៅបាន អាស្រ័យមួយភាគធំទៅលើការ
មានសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពសង្គម រួមទាំងស្ថិរភាពនយោបាយផងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ការ
ធានាបាននូវសន្តិសុខគ្រប់គ្រាន់ នៅតាមបណ្តារបៀងពាណិជ្ជកម្ម ព្រលានយន្តហោះ និង
តមនាគមន៍ផ្លូវសមុទ្រ គឺជាកត្តាស្នាប់រស់នៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ ពិភពលោក ជាពិសេសនៅបណ្តាប្រទេសមួយចំនួននៅ
អាស៊ីអាគ្នេយ៍ មានការជ្រួលច្របល់ដោយសារការផ្ទុះឡើងនៃជំងឺរលាកផ្លូវដង្ហើមធ្ងន់ធ្ងរ
ឬជំងឺសារស៍ និងជំងឺគ្រុនផ្តាសាយបក្សី ។ វិបត្តិនៃជំងឺនេះ បានធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម
និងឧស្សាហកម្ម ទូទាំងពិភពលោក មានភាពរអាក់រអួល ។ បច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាបានយក
ចិត្តទុកដាក់រួមសហការជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិ នៅក្នុងការប្រយុទ្ធជាមួយជំងឺគ្រុន
ផ្តាសាយបក្សី ដែលកំពុងតំរាមកំហែងនៅស្ទើរគ្រប់ទិសទីពាសពេញពិភពលោក ដោយ
កម្ពុជាបានចាត់ទុកថាបញ្ហានេះអាចប៉ះពាល់ដល់វិស័យទេសចរណ៍ និងវិនិយោគទុន ។

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលការឧបត្ថម្ភគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពី
សំណាក់សហគមន៍អន្តរជាតិ តាមរូបភាពជំនួយឥតសំណង កម្ចី និងតាមរយៈកម្មវិធី
និងគំរោងរបស់អង្គការផ្សេងៗ ។ ជំនួយទាំងអស់នេះ មានសារៈសំខាន់បំផុតសំរាប់
ស្ថិរភាព និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច សំរាប់លើកដំកើងការអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យផ្សេងៗ និងជា
ពិសេសដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ តែទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការធ្វើឱ្យជំនួយទាំងអស់នេះ
ភាគច្រើនបំផុតបានទៅដល់គោលដៅ គឺប្រយោជន៍សំរាប់អ្នកក្រីក្រពិតប្រាកដ កំពុងស្ថិត
នៅជាបញ្ហានៅឡើយ ។ តាមការស្នង់មើលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាមតិអន្តរជាតិ
មួយចំនួន បានបង្ហាញថា មានផលប្រយោជន៍ប្រមាណត្រឹមតែ ៤០ភាគរយប៉ុណ្ណោះនៃ
ជំនួយ បានទៅដល់ដៃអ្នកក្រីក្រខ្មែរពិតប្រាកដ រីឯផ្នែកដែលនៅសល់ត្រឡប់ទៅបំរើឱ្យ

ផលប្រយោជន៍របស់អ្នកដែលដំណើរការកម្មវិធី ជាពិសេសជនជាតិបរទេស ។ កត្តាចម្បង នៅក្នុងបញ្ហានេះគឺភាពយឺតយ៉ាវ នៅក្នុងការផ្ទេរជំនាញផ្សេងៗពីអ្នកជំនាញការបរទេស មកឱ្យបុគ្គលិកក្នុងស្រុក និងការធ្វើឱ្យទូលំទូលាយឡើងនូវដំណើរការកម្មវិធី ឬគំរោង ទាំងឡាយ ដោយអ្នកជំនាញការ និងបុគ្គលិកក្នុងស្រុក ។ ការស្ទង់មើលនេះក៏បានបញ្ជាក់ ផងដែរថា មានបុគ្គលិកក្នុងស្រុកកាន់តែច្រើនឡើងហើយ ដែលមានសមត្ថភាពប្រហាក់ ប្រហែលនឹងទីប្រឹក្សាបរទេស ហើយការប្រៀបធៀបបានចង្អុលបង្ហាញទៀតថា ទីប្រឹក្សា បរទេសត្រូវការប្រាក់បៀវត្សរ៍ពី ១០ ទៅ១៥ ដង នៃប្រាក់បៀវត្សរ៍ដែលគេអាចផ្តល់ជូន បុគ្គលិកក្នុងស្រុក នៅក្នុងឋានៈដូចគ្នា ។

សន្តិសុខសំរាប់ម្ហូបអាហារ គឺជាកត្តាចាំបាច់ ដែលត្រូវយកមកគិតគូរឱ្យបាន ដិតដល់ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងជួបប្រទះនឹងបញ្ហាមួយចំនួន ដូចជាការលូត ទាំចូលម្ហូបអាហារដែលខូចគុណភាព ការប្រើសារធាតុគីមីដើម្បីរក្សាទុកម្ហូបអាហារឱ្យ បានយូរ ការខ្វះអនាម័យនៅពេលចែកចាយម្ហូបអាហារ ជាដើម ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុង យកចិត្តទុកដាក់ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យរបស់អាជ្ញាធរឱ្យបានហ្មត់ចត់ និងអប់រំប្រជាពលរដ្ឋ តាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ ឱ្យយល់អំពីសារៈសំខាន់នៃសន្តិសុខម្ហូបអាហារ ។

បញ្ហាបរិស្ថាន:

ទាំងនៅក្នុង និងក្រោយពេលសង្គ្រាម កម្ពុជាទទួលរងនូវការវិនាសនៃសម្បត្តិ ធម្មជាតិដ៏មានតំលៃរបស់ខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់ ។ ក្រៅពីបេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ជាតិដែលត្រូវបាន គេលួចយកទៅលក់ទៅបរទេស ភោគផលព្រៃឈើ ជីវចម្រុះ និងមច្ឆាជាតិ កំពុងស្ថិត ក្រោមការគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។ ភាពខូចខាតទាំងនេះ អាចកើតមានបានដោយ សារបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា កង្វះនូវសន្តិសុខគ្រប់គ្រាន់មួយដែលអាចឱ្យការអនុវត្តន៍ច្បាប់ មានប្រសិទ្ធិភាព (សង្គ្រាម និងអសន្តិសុខ) សេដ្ឋកិច្ចទន់ខ្សោយដែលធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ

ចាំបាច់ត្រូវពឹងផ្អែកលើភោគផលធម្មជាតិច្រើនជាងការផលិត និងអំពើពុករលួយ ដែល
បើកផ្លូវឱ្យជនទុច្ចរិត និងបរទេសធ្វើការរុករាន ។

រហូតមកទល់ពេលនេះ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនៅពុំទាន់ចាប់អារម្មណ៍លើកង្វះខាតទឹក
ស្អាតសំរាប់ប្រើប្រាស់នៅឡើយទេ ។ នៅរដូវវស្សា មានទឹកឆ្លងខ្លះនៅពុំមានទឹកគ្រប់
គ្រាន់សំរាប់បំរើឱ្យការបង្កបង្កើនផល ក៏ដូចជាសំរាប់បរិភោគផងដែរ ជាពិសេសនៅតាម
បណ្តាខេត្តភាគខាងកើត និងខាងត្បូង ។ នៅរដូវប្រាំង ដីស្រែចំការមួយភាគធំត្រូវទុកឱ្យ
នៅទំនេរចោល ហើយអ្នកស្រុកត្រូវបង្ខំចិត្តចាកចោលភូមិស្រុក មករកការងារនៅឯ
ទីក្រុង ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ វិបត្តិបរិស្ថាននេះបានបន្ថែមបន្ទុកទៅលើវិបត្តិផ្នែកសង្គម និង
ប្រជាសាស្ត្រ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៣នៃរដ្ឋសភានេះ បានយកចិត្តទុកដាក់ជាចម្បង
លើបញ្ហាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដែលជាវិធីគន្លឹះនៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានេះ ។

ធនធានតំបន់ព្រៃឈើនៅកម្ពុជាត្រូវបានថយចុះពី ៧៣ភាគរយ នៃផ្ទៃដីទូទាំង
ប្រទេសនៅមុនឆ្នាំ១៩៧០ មកនៅត្រឹម ៦១ភាគរយ នាឆ្នាំ២០០២ ។ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការ
បាត់បង់ព្រៃឈើ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញជាបន្តបន្ទាប់នូវគោលនយោបាយ
បទបញ្ជា ប្រកាស និងច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ ដោយដំណើរការអនុវត្តកំណែទម្រង់វិស័យព្រៃ
ឈើដ៏ស៊ីជម្រៅមួយ ឆ្ពោះទៅរកការគ្រប់គ្រង ថែរក្សា ការពារ និងប្រើប្រាស់ធនធាន
ព្រៃឈើប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ។ ប៉ុន្តែបញ្ហាដែល
កំពុងប្រឈមមុខនោះ គឺការកាប់រាន ទន្រ្ទាន ដុត លួសឆាយដីព្រៃឈើ យកធ្វើជា
កម្មសិទ្ធិ ជំនួញដីធ្លី និងពង្រីកផ្ទៃដីកសិកម្ម ។ ដើម្បីទប់ស្កាត់សភាពការណ៍នេះ រាជរដ្ឋា
ភិបាលបានដាក់ចេញនូវបទបញ្ជាស្តីពីការទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងលុបបំបាត់ ការកាប់រាន
ការដុត ការលួសឆាយ និងការហុំព័ទ្ធកាន់កាប់ដីព្រៃឈើ ដែលត្រូវការនូវការចូលរួម
និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីអង្គការដៃគូ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដោយបានបង្កើត
ឱ្យមានគណៈកម្មាធិការជាតិ និងអនុគណៈកម្មាធិការខេត្ត ក្រុង ដែលមានអភិបាលខេត្ត
ក្រុង ជាអ្នកដឹកនាំអនុវត្តផ្ទាល់ ។

ជំពូកទី ៣

“ទទួលស្រឡាត្រូវ ឆ្នាំ២០០៦”

គ្របដណ្តប់នៃយុទ្ធសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០០៦:

ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រថ្មី ដើម្បីជំរុញឱ្យមានការវិវត្តន៍ទៅមុខនៅក្នុងដំណើរការ កែទម្រង់កងទ័ព និងការធានានូវសមត្ថភាពនៃកិច្ចការពារជាតិ ពឹងផ្អែកជាចម្បងទៅលើការ ពិចារណាលើកត្តាមួយចំនួនដូចខាងក្រោម:

ធនធាន: ថវិកាសំរាប់កិច្ចការពារជាតិ កំពុងស្ថិតក្នុងភាពមានកំរិតជាទី បំផុត បើប្រៀបធៀបទៅនឹងតំរូវការធានានៅក្នុងការកែទម្រង់ និងអភិវឌ្ឍន៍កងយោធពល ខេមរភូមិន្ទ ។ ប្រមាណ ៦១ភាគរយ នៃថវិកាទាំងមូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ សំរាប់តែ ទៅលើប្រាក់បៀវត្សដែលមានកំរិតទាបបំផុតតែប៉ុណ្ណោះ រីឯថវិកាប្រមាណ ៣៦ភាគរយ ទៀត ត្រូវបានចាត់ចែងសំរាប់ស្បៀងអាហារ ប្រេងឥន្ធនៈ និងយោធពលវិស្វកម្មផ្សេងៗ ។ ដូច្នេះសំណល់ថវិកាដ៏ស្តុចស្តើងនេះ ពុំអាចឆ្លើយតបទាំងស្រុងទៅនឹងតំរូវការធំៗជាច្រើន ទៀត ដូចជាការកាត់បន្ថយបុគ្គលិកយោធា ការសាងសង់បន្ទាយទ័ព ការជួសជុល ថែទាំសំភារៈយោធា ការហ្វឹកហ្វឺន និងការរៀបចំកសាងសមត្ថភាពសំរាប់កិច្ចសហប្រតិ បត្តិការអន្តរជាតិ ជាដើម ។

ដើម្បីនិរន្តរភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍កងកំលាំង ការរក្សានូវកញ្ចប់ថវិកាការពារជាតិ ដែលមានប្រមាណ ២.៧ ភាគរយនៃផលិតផលសរុប សំរាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំទៅមុខ ទៀត ត្រូវតែយកមកពិចារណា ។ ចំណាត់ការនេះ នឹងផ្តល់លទ្ធភាពសំរាប់ឱ្យមានការ ជឿនលឿនទៅមុខនៅក្នុងការកែទម្រង់កងយោធា នៅពេលដែលមានការរីកដុះដាលនៃ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងចំនួនបុគ្គលិកកងយោធពលខេមរភូមិន្ទត្រូវបានកាត់បន្ថយជា លំដាប់ ។ ការដកយកថវិកាចេញពីថវិកាការពារជាតិ នៅរាល់ពេលដែលមានការកាត់ រំសាយបុគ្គលិកយោធា ពុំបានផ្តល់ឱកាសឱ្យមានការជឿនលឿននៅក្នុងការកែទម្រង់នោះ ឡើយ ។ ម៉្យាងវិញទៀត ស្ថាប័នការពារជាតិនៅតែពុំមានលទ្ធភាពខ្លួនឯង ក្នុងការ

អនុវត្តន៍នយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រមួយចំនួនរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសនៅក្នុងការកាត់
បន្ថយទំហំកងយោធា ជាដើម ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រង
ថវិកាការពារជាតិឱ្យស្របទៅតាមអាទិភាព និងប្រកបដោយតម្លាភាព គឺជាកត្តាគន្លឹះ
ដែលអនុសាសន៍មួយចំនួន នឹងត្រូវបានលើកឡើងនៅជំពូកក្រោយទៀត ។

ឥទ្ធិពលនយោបាយ: សន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ និងការលូតលាស់ផ្នែក
សេដ្ឋកិច្ច កំពុងផ្តល់នូវឱកាសដ៏ប្រពៃសំរាប់ការកសាង និងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពកង
យោធពលខេមរភូមិន្ទ ។ ភក្តីភាពរបស់កងទ័ពចំពោះប្រទេសជាតិ ពឹងផ្អែកជាចម្បង
ដែរ ទៅលើអព្យាក្រឹត្យភាពរបស់កងយោធា ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈដែលប្រទេសជាតិ
កំពុងមានសន្តិភាពពេញលេញ និងស្ថិរភាពនយោបាយកំពុងល្អប្រសើរ ការធ្វើឱ្យកង
កំលាំងប្រដាប់អាវុធមិនស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលនយោបាយ និងជួយជំរុញឱ្យមានឱកាស
កាន់តែច្រើនឡើង នៅក្នុងការកសាងទំនុកទុកចិត្ត និងការគោរពស្រឡាញ់ពីសំណាក់
ប្រជាពលរដ្ឋ និងលទ្ធភាពកាន់តែច្រើនសំរាប់វិបុលភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ។

ការធានាបានទាំងស្រុងនូវសន្តិភាព អធិបតេយ្យភាព បូរណភាពទឹកដី និងការ
រក្សាឱ្យបានស្ថិតស្ថេរនូវស្ថិរភាពផ្ទៃក្នុង ទាមទារឱ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលជាប់ជាទិន្ននូវ
ឧត្តមគតិស្នេហាជាតិនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលិកនៃកងកំលាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ។
ឧត្តមគតិនេះ នឹងកើតមាន ហើយរីកចំរើនឡើងបាន អាស្រ័យដោយសុខន្តៈផ្នែកនយោ
បាយរបស់សង្គមជាតិទាំងមូល ជាពិសេសគោលជំហរអព្យាក្រឹត្យពិតប្រាកដ ដែលត្រូវ
ប្រកាន់យកដោយកងកំលាំងប្រដាប់អាវុធក្នុង ។ គោលការណ៍សំរាប់កសាងអព្យាក្រឹត្យភាព
របស់កងទ័ព នឹងមានបរិយាយពិស្តារនៅក្នុងផ្នែកក្រោយទៀតនៃឯកសារនេះ ។

ទិដ្ឋភាពអន្តរជាតិ: ការស្រូបយកការជួយឧបត្ថម្ភពីសំណាក់សហគមន៍អន្តរ
ជាតិ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ គឺជាកត្តាពុំអាចខ្វះបាន ។ ជាមួយ
នេះដែរ កងយោធពលក៏មានកាតព្វកិច្ចក្នុងការខិតខំកសាងកិត្យានុភាពរបស់ខ្លួននៅលើ
ឆាកអន្តរជាតិ ដែលការងារនេះអាចសំរេចទៅបានដោយការធ្វើសមាហរណកម្មបន្តិច

ម្តងៗ ។ ដំណើរការកែទម្រង់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន បានបង្ហាញឱ្យ
 ឃើញនូវសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាប់ជានិច្ចជាមួយប្រទេសជាមិត្ត

នៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ កម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះ នៅក្នុងការរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពីការប្រើប្រាស់ភាសាអង់គ្លេសថ្នាក់តំបន់
 សំរាប់កងទ័ព ក្រោមកិច្ចសហការរវាងក្រសួងការពារជាតិខ្មែរព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងប្រទេសអូស្ត្រាលី ។ សិក្ខាសាលានេះ
 ស្ថិតក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម ឧត្តមសេនីយឯក នាង ជាត (រូបកណ្តាលជួរមុខ) រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងការពារជាតិ ។

និងស្ថាប័នអន្តរជាតិនានា នៅក្នុងវិស័យធំៗមួយចំនួន ដូចជាការកាត់បន្ថយទំហំកងទ័ព
 ការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា ការរួមគ្នាដើម្បីប្រយុទ្ធ
 ប្រឆាំងទល់នឹងឧក្រិដ្ឋកម្ម និងគេរវកម្មអន្តរជាតិ ការរួមចំណែកនៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការ
 ជួយសង្គ្រោះពហុជាតិ ជាដើម ។

នៅក្នុងន័យនេះ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទចាំបាច់ត្រូវខិតខំពង្រីកជាលំដាប់នូវ
 កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជិតស្និទ្ធជាមួយបណ្តាមជ្ឈដ្ឋានអន្តរជាតិ ដោយមិនប្រកាន់និន្នាការ
 តាមរយៈការកសាងទំនាក់ទំនងល្អប្រសើរ ទំនុកទុកចិត្ត និងស្មារតីយោគយល់គ្នា ។ ជា
 មួយនេះដែរ វិធានការយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ត្រូវតែរៀបចំឱ្យបានហ្មតចត់ ប្រកបដោយ
 ភាពប្រាកដនិយម និងមានតម្លាភាព ។

គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០០៦:

នៅពេលដែលប្រទេសជាតិទើបតែបានចាកផុតពីសង្គ្រាម នយោបាយការពារ ជាតិរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់តែទៅលើការងារពង្រឹង សន្តិភាព ស្ថិរភាពផ្ទៃក្នុង និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ ។

ដូចបានរំលឹកឡើងវិញនៅក្នុងជំពូកមុនរួចមកហើយ គោលដៅសំខាន់ៗនៅក្នុង នយោបាយការពារជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺការធ្វើឱ្យមានសន្តិសុខស្ថិតស្ថេរយូរអង្វែង និងការកសាងឱកាសសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ ហើយកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កំពុងអនុវត្តនូវវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ដើម្បីឱ្យបានសំរេចជាស្ថាពរនូវគោលដៅ ទាំងនេះ ។ ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីចាប់ពីឆ្នាំ២០០៦ តទៅ តំរូវឱ្យមានការពិចារណាលើ

ឧត្តមលេខធន់ប្រតិបត្តិ John Sanderson (រូបទី៤ពីឆ្វេង) អធិបតេយ្យការកងកម្លាំង UNTAC និងបច្ចុប្បន្នជាអគ្គរដ្ឋទូត សុឆន្ទៈរបស់អង្គការ Austcare ជួបលំដែងការគូរសម្លេងជាមួយឯកឧត្តម ឡៅ បាញ៉ា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ (រូបកណ្តាល) ក្នុងពេលធ្វើសន្ទនាទៅកម្ពុជា ដើម្បីពិនិត្យមើលតំរូវការដើមទៅសំបង់ប្រាក់នៃភាគពាណិជ្ជកម្មនៃប្រទេសកម្ពុជា ។

លទ្ធភាពនៃការធ្វើការងារបន្ថែមទៀត នៅពេលដែលកងយោធពលខេមរភូមិន្ទកំពុង បោះជំហានទៅមុខ នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ពោលគឺភារកិច្ចចាំបាច់ ដ៏ទៃទៀតក្រៅពីការងារផ្ទៃក្នុង ។ ស្របតាមការវិវត្តន៍នៃនិន្នាការសន្តិសុខពិភពលោក និងក្រៅពីការធ្វើឱ្យមានសន្តិសុខ និងការអភិវឌ្ឍន៍សំរាប់ប្រទេសជាតិ កងយោធពល

ខេមរភូមិន្ទត្រូវមានករណីយកិច្ចមួយផ្សេងៗទៀត គឺការចូលប្រឡូកនៅក្នុងកិច្ចការ
អន្តរជាតិ ។ ដូច្នេះគោលដៅថ្មីនៃកិច្ចការពារជាតិគឺ **សន្តិសុខ ការអភិវឌ្ឍន៍ និង
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ** ។

សន្តិសុខ: ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងឯកសារសៀវភៅ ស ការពារជាតិ
ឆ្នាំ២០០០រួមកហើយ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានការទទួលខុសត្រូវលើការធានាឱ្យ
មានសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម សំរាប់ប្រទេសជាតិទាំងមូល ។ វិធានការ
យុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ត្រូវតែអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធានាឱ្យបានទាំង
ស្រុងនូវឱកាសសំរាប់ការស្តារឡើងវិញនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងការអភិវឌ្ឍន៍
សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

វិធានការការពារព្រំដែនត្រូវឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពជាប់ជានិច្ច ទោះជាក្នុងកាលៈ
ទេសៈណាក៏ដោយ ។ ព្រំដែននៃប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលរងការគំរាមកំហែង និងបាត់បង់
ការគ្រប់គ្រងនៅក្នុងអំឡុងពេលសង្គ្រាម ដែលមូលហេតុសំខាន់បណ្តាលមកពីកង្វះខាត
ឯកភាពផ្ទៃក្នុង និងអវត្តមានកងកំលាំងការពារព្រំដែន ។ នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ
កន្លងមកនេះ ជាពិសេសបន្ទាប់ពីមានការប្រែប្រួលប្រជាជាតិ និងការសាបសូន្យទាំងស្រុង
នៃក្រុមបំបែកខ្លួន កិច្ចការពារព្រំដែនត្រូវបានពង្រឹងឡើងវិញជាលំដាប់ ។ ភាពមិន
ប្រក្រតីរវាងប្រទេសជិតខាងកើតមានជាបន្តបន្ទាប់ ដូច្នេះវត្តមានជាក់ស្តែងនៃកងកំលាំង
ប្រដាប់អាវុធនៅតាមព្រំដែន គឺជាកត្តាស្នាប់រស់ក្នុងការធ្វើឱ្យមាននៅស្ថិតស្ថេរជា រឿង
រហូតនៃអធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពទឹកដី ។ លើសពីនេះទៅទៀត វត្តមាននេះ
ជំរុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរពាណិជ្ជកម្មប្រកបដោយសន្តិសុខ និងលទ្ធភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍
ធារាគមន៍ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមតំបន់ព្រំដែន ផងដែរ ។

ការធានាឱ្យបាននូវស្ថិរភាព សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម គឺជាកត្តា
សំរាប់ការរីកចំរើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ទេសចរណ៍ និងវិនិយោគ ។ កងយោធពល
ខេមរភូមិន្ទរួមចំណែក ក្នុងការធ្វើឱ្យមានសន្តិសុខនៅគ្រប់ទិសទីទាំងអស់ទូទាំងប្រទេស
ជាតិ ។

ការអភិវឌ្ឍន៍: គ្មានកាលៈទេសៈ ឬទីណាមួយ ដែលការអភិវឌ្ឍន៍អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន ដោយគ្មានសន្តិសុខនោះទេ ។ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទបានបំពេញនូវតួនាទីរបស់ខ្លួន ក្នុងការធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅប្រកបដោយភាពសុខដុមរមនា និងប្រកបមុខរបរដោយសេរី ដើម្បីរួមចំណែកនៅក្នុងការលើកស្ទួយសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ទន្ទឹមគ្នានឹងការកិច្ចការពារជាតិ កងទ័ពក៏បាន និងបន្តរួមចំណែកនៅក្នុងការកសាងជាតិ តាមរយៈការប្រើប្រាស់នូវសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ដូចជាការដោះមីន ការងារស្ដារចូល និងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ការជួយសង្គ្រោះ ជាដើម ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ: គោលដៅនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ស្របគ្នាទៅនឹងនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មប្រទេស

កម្ពុជា ទៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ ។ ចាប់ពីពេលនេះតទៅ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ត្រូវតែសកម្មថែមទៀត ក្នុងការចូលប្រឡូក នៅក្នុងអាកអន្តរជាតិ ដែលជាសកម្ម

ភាពសំខាន់មួយ នៅក្នុងការលើកស្ទួយកិច្ចានុភាពរបស់ខ្លួន ។ ការពង្រឹង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ មិនត្រឹមតែជាការងារកសាងទំនាក់ទំនងល្អ ឬពង្រឹង សម្ព័ន្ធភាពរវាង

នាយចាហាន ឧ.ភ.ម. និងនាយចាហានមកពីបណ្តាប្រទេសរៀងទៀត កំពុងទទួលការប្រឹកប្រឹកជំនាញអ្នកសង្កេតការងារពាណិជ្ជកម្មសហប្រជាជាតិ នៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី ។

ប្រទេសនិងប្រទេសប៉ុណ្ណោះទេ តែជាការសំដែងឱ្យឃើញនូវសុឆន្ទៈរបស់យើង នៅក្នុង បុព្វហេតុលើកស្ទួយសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងការការពារផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក រវាង ប្រជាជាតិជិតខាង និងនៅក្នុងតំបន់ជាមួយគ្នាផងដែរ ។ មាត្រា ៥៣ របស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បានចែងច្បាស់ផងដែរ អំពីសិទ្ធិនៃការចូលរួមរបស់កងយោធពល ខ្មែរ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសំណូមពររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

យុទ្ធសាស្ត្រយោធា ឆ្នាំ២០០៦:

សៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០ បានកំណត់នូវយុទ្ធសាស្ត្រយោធាមួយ ដោយ ឈរលើគោលជំហរនៃ “ការតបតប្រកបដោយភាពបត់បែន និងមានការត្រួត ពិនិត្យ” ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ តំរូវឱ្យកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ធ្វើការឆ្លើយតបឱ្យបានទាន់ ពេលវេលា និងស្របទៅតាមសភាពការណ៍ជាក់ស្តែង ទៅនឹងសកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលតំរូវការកំហែងដល់សន្តិសុខ និងផលប្រយោជន៍របស់ប្រទេសជាតិ ។ តែទោះជាយ៉ាង ណាក៏ដោយ ឥរិយាបថរបស់យើងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងហ្មត់ចត់ ព្រម ទាំងប្រកាន់យកនូវភាពអត់ធ្មត់ ជាប់ជានិច្ច ។

ការអនុវត្តន៍នូវយុទ្ធសាស្ត្រនេះនៅក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ឃើញថាបានទទួល លទ្ធផលជាវិជ្ជមាន ព្រមទាំងធានាបាននូវនិរន្តរភាពនៃសន្តិភាព និងស្ថិរភាពសង្គមបាន យ៉ាងល្អប្រសើរ ។ ដូច្នេះ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវប្រកាន់យកនូវយុទ្ធសាស្ត្រនេះជាបន្តទៅទៀត សុះត្រាណាមានការចាំបាច់ត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ ។

លំដាប់ទាំងបីនៃប្រព័ន្ធការពារជាតិ ដែលមានថ្នាក់យុទ្ធសាស្ត្រ ថ្នាក់យុទ្ធនាការ និងថ្នាក់យុទ្ធវិធី គឺជាស្នូលនៃការពង្រឹងយុទ្ធសាស្ត្រយោធានេះ ។ ផ្អែកតាមពិសោធន៍ នៅក្នុងរយៈពេលកន្លងមក កងយោធពលខេមរភូមិន្ទត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀត ទៅលើគោលការណ៍មួយចំនួនដូចមានចែងនៅក្នុងជំពូកក្រោយ ។

អាទិភាពសំរាប់កិច្ចការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០៦:

សៀវភៅ ស ការពារជាតិ ឆ្នាំ២០០០ និងឯកសារវិវែងនាលើយុទ្ធសាស្ត្រការពារជាតិ ២០០២ បានកំណត់ជាលំដាប់លំដោយនូវអាទិភាពមួយចំនួន ក្នុងគោលបំណងជំរុញឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព និងការជឿនលឿន នៅក្នុងដំណើរការកែទម្រង់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។ ទោះជាជួបប្រទះឧបសគ្គខ្លះៗក៏ដោយ ការកំណត់នូវអាទិភាពទាំងនេះ បាននាំមកនូវលទ្ធផលជាវិជ្ជមាន សំរាប់ការអនុវត្តន៍គោលការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងរយៈពេលកន្លងមកនេះ ។ អនុលោមទៅតាមការវិវត្តន៍របស់សភាពការសន្តិសុខអន្តរជាតិ និងតំរូវការជាក់ស្តែងនៅក្នុងដំណើរការកែទម្រង់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នៅក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០០៦-២០១០)ខាងមុខ យើងត្រូវធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញអំពីការកំណត់អាទិភាពសំរាប់កិច្ចការពារជាតិ តាមរយៈអនុសាសន៍មួយចំនួនដូចតទៅ:

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន អញ្ជើញជាអធិបតី នៅក្នុងពិធីបិទសិក្ខាសាលាប្រយោជន៍ការងារ ៥ឆ្នាំ (២០០០-២០០៤) និងទិសដៅ ៥ឆ្នាំបន្ត (២០០៥-២០០៩) របស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នៅក្រសួងការពារជាតិ ។

- ត្រូវមានការកែទម្រង់បន្ថែមទៀតនៅក្នុងស្ថាប័នការពារជាតិទាំងមូល ។ ការកែទម្រង់ចាំបាច់ផ្ដោតលើការកែសំរួលរចនាសម្ព័ន្ធយោធាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ការ

ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវប្រព័ន្ធការិយាធិបតេយ្យ និងប្រព័ន្ធច្បាប់ ហើយចាំ
បាច់ត្រូវធ្វើការកែសំរួលប្រព័ន្ធដឹកនាំបញ្ជា ភស្តុភារ និងហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ ។

- ពង្រឹងវិធានការការពារព្រំដែនឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពចម្រើន ដោយ
ធានាឱ្យមាននូវវត្តមានអចិន្ត្រៃយ៍របស់កងកម្លាំងដែលប្រដាប់ដោយគ្រឿង
បំពាក់សមស្រប នៅតាមព្រំដែនទាំងអស់ ។ និរន្តរភាពនៃកម្លាំងនេះត្រូវ
តែរក្សាឱ្យបាន ដោយវិធានការមួយចំនួន ដែលនឹងត្រូវបកស្រាយពិស្តារនៅ
ក្នុងជំពូកក្រោយទៀត ។
- ពិនិត្យ និងរៀបចំឡើងវិញនូវការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រងធនធាន
ការពារជាតិ សំដៅឱ្យការប្រើប្រាស់បានចំគោលដៅ មានតម្លាភាព និង
ស្របទៅតាមផែនការអាទិភាព ។
- លែងលក់ធនធានសមស្របមួយ ដើម្បីធ្វើការស្រោចស្រង់ស្ថានភាពទ្រុឌ
ទ្រោមនៃគ្រឿងយុទ្ធជាបករណ៍ ឬក៏ធ្វើការបំពាក់ថ្មីបើអាចធ្វើទៅបាន ជា
ពិសេសសំភារៈយោធារបស់កងទ័ពជើងគោក និងនាវារបស់កងទ័ពជើងទឹក
ដែលយើងត្រូវការដោយខានមិនបាន សំរាប់កិច្ចការពារព្រំដែនគោក និង
តំបន់សមុទ្រ ។
- ការសាងសង់បន្ទាយទ័ពគឺជាការចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យកងឯកភាពបានទទួលការ
គ្រប់គ្រងហ្មត់ចត់ ។ ការសាងសង់នេះ ត្រូវធ្វើជាបណ្តើរៗ ហើយបន្ទាយត្រូវ
សាងនៅលើភូមិសាស្ត្រអំណោយផល ។
- ត្រូវមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍កងកម្លាំង
រួមទាំងការកំណត់ទំហំរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ការអនុវត្តន៍ច្បាប់
កាតព្វកិច្ចយោធានិងប្រព័ន្ធច្បាប់យោធាទំនើប រួមមានច្បាប់សោធននិវត្តន៍
និងក្រុមវិន័យកងទ័ព ជាដើម ក៏ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស
និងការធ្វើឱ្យបានប្រសើរឡើងនូវជីវភាពរស់នៅរបស់យោធិន ។

- កសាងបណ្តើរៗនូវសមត្ថភាពប្រឆាំងភេរវកម្ម ដោយប្រឹងប្រែងស្រូបទាញការឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីសហគមន៍អន្តរជាតិ ។
- ពង្រឹងសមត្ថភាពមួយចំនួន ដែលត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់នៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការសន្តិភាពអន្តរជាតិ ។
- សមត្ថភាពផ្នែកពេទ្យ ក៏ត្រូវតែពង្រឹងផងដែរ ដើម្បីឱ្យកងយោធពលខេមរភូមិន្ទអាចរួមចំណែកបាន នៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការយោធានៅក្នុងវិស័យមនុស្សធម៌ ។ សមត្ថភាពនេះក៏អាចយកមកប្រើប្រាស់នៅក្នុងស្រុកបានដែរ នៅក្នុងការផ្តល់សេវាពេទ្យជាមូលដ្ឋាន រួមមានការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការអប់រំសាធារណជនឱ្យយល់ដឹងអំពីអនាម័យ ។

ជោគជ័យនៃអាទិភាពដែលបានពោលខាងដើម ទាមទារឱ្យមានការរៀបចំផែនការហ្មត់ចត់ជាពិសេសផែនការ៥ឆ្នាំ (២០០៦-២០១០) បន្តទៀតរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ សេចក្តីប្តេជ្ញាខ្ពស់របស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងការអនុវត្តនីវិធានការ ភាពត្រឹមត្រូវនៃការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងថវិកាការពារជាតិ និងការត្រួតពិនិត្យជាប់ជានិច្ច ។

តួនាទីរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ:

ដូចបានកំណត់រួចមកហើយ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានតួនាទីចម្បងបួនយ៉ាង គឺ ១. ការពារប្រទេស និងផលប្រយោជន៍ជាតិ ២. ធានាសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ៣. រួមចំណែកនៅក្នុងការកសាងជាតិ និង ៤. បង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ។ តួនាទីសំខាន់ៗទាំងនេះ នឹងត្រូវប្រគល់ជូនកងយោធពលខេមរភូមិន្ទជាបន្តទៅទៀត ដោយហេតុថា វាមានភាពសមស្របយ៉ាងពិតប្រាកដទៅនឹងគោលដៅថ្មីនៃកិច្ចការពារជាតិរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺ **សន្តិសុខ ការអភិវឌ្ឍន៍ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ** ។